

KOHUSTUSLIK PENSIONIFOND DANSKE PENSION 25
Majandusaasta aruanne 2013

Majandusaasta aruanne

Fondi nimi:	Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25
Pensionifondivalitseja:	Danske Capital AS
Kohustusliku pensionifondide valitsemise tegevusloa nr.:	F-4/0007
Fondijuht:	Martin Hendre, Märten Kress
Juriidiline aadress:	Narva mnt.11 15015 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	+372 675 2295
Faks:	+372 675 2895
E-post:	investeerimine@danskecapital.com
Interneti koduleht:	www.danskecapital.ee
Majandusaasta algus:	01. jaanuar 2013
Majandusaasta lõpp:	31. detsember 2013
Audiitor:	KPMG Baltics OÜ
Lisatud dokumendid:	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Sisukord

Tegevusaruanne.....	4
Raamatupidamise aastaaruanne.....	11
Finantsseisundi aruanne	11
Fondi tulude ja kulude aruanne.....	12
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	13
Rahavoogude aruanne.....	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Finantsriskide juhtimine.....	22
2.1 Tururisk	22
2.2 Krediidirisk.....	25
2.3 Likviidsusrisk	25
2.4 Tegevus- ja operatsioonirisk	26
Lisa 3 Raha ja raha ekvivalendid	27
Lisa 4 Finantsvarad ja -kohustused kategooriate lõikes	27
Lisa 5 Finantsinvesteeringud.....	28
Lisa 6 Nõuded ja ettemaksed	32
Lisa 7 Finantskohustused	32
Lisa 8 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	32
Lisa 9 Investeeringute tulu	33
Lisa 10 Tegevuskulud.....	33
Lisa 11 Seotud osapooled	33
Tehingu- ja vahendustasude aruanne	36
Investeeringute aruanne	38
Fondivalitseja juhatuse kinnitus 2013. a. majandusaasta aruandele.....	43
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne.....	44

Tegevusaruanne

Danske Pension 25 on Eesti kohustusliku kogumispensioni ehk teise samba pensionifond, mille investeerimistegevuse eesmärgiks on inflatsiooni ületav kapitalikasv.

Danske pensionifonde juhitakse aktiivse taktikalise juhtimise printsiibil. See tähendab, et pensionifondi tingimustest tulenevat pikaajalist strateegilist varade jaotust peamiste varaklasside vahel (aktsiainvesteeringud, võlainvesteeringud ja nende alamklassid) muudetakse taktikaliselt vastavalt turuolukordadele ja -prognoosidele.

Aktsiainvesteeringute poolel jaotuvad investeeringud pikaajalisteks „osta ja hoi“ tüüpi investeeringuteks ja lühemaajalise hoidmishorisonidiga investeeringuteks. Neist esimese moodustavad peamiselt makromajandusanalüüsi põhjal valitud globaalselt hajutatud investeeringud läbi teiste investeerimisfondide ja börsil kaubeldavate fondide (ETF-id) ning fundamentaalanalüüsi alusel valitud aktsiapositsioonid üksikutes emitentides. Teise kategooria moodustavad positsioonid, mida kasutatakse spetsiifilistes turuolukordades tõusude, languste või spetsiifiliste sündmuste ootuses ning mille valikukriteeriumid on mitmekesisemad. Instrumentide loikes kasutatakse teise kategooria puhul nii hajutatud investeerimisinstrumente kui ka üksikute emitentide väärtpapereid.

Sarnaselt aktsiainvesteeringutele jaotuvad intressiinvesteeringud pikaajalisteks „osta ja hoi“ tüüpi investeeringuteks ja lühema investeerimishorisonidiga paigutusteks. Neist esimesed hõlmavad peamiselt riikide ja kõrge krediitkvaliteediga ettevõtete võlakirju. Nimetatud instrumentide valikul on määravaks emitentide krediitvõime analüüs ja vastavasisulised prognoosid. Lühema investeerimishorisonidiga investeeringud teostatakse nii läbi teiste investeerimisfondide ja börsil kaubeldavate fondide (ETF-ide) kui ka üksikinstrumentidesse investeerides ning kasutatakse peamiselt fondi riski-tulu profiili muutmiseks vastavalt makromajanduse ja krediituru tsüklikele.

Danske pensionifondide investeerimispiirkond on globaalne, suhtelise ülekaaluga Eesti, Skandinaavia, aga ka Ida-Euroopa varades.

Danske pensionifonde juhitakse nii varapaigutuste strateegilisel, taktikalisel kui ka üksikinstrumentide analüüsi ja valiku tasanditel Eestist. Danske pensionifondide fondivalitseja Danske Capital AS-i investeerimismeeskond teeb Danske Capitali Taani varahaldusorganisatsiooniga koostööd spetsiifilist ja ajamahukat tööd nõudvates valdkondades nagu makromajanduslik modelleerimine ja portfelliiriskide modelleerimine.

Ringluses olevate Danske Pension 25 osakute arv oli 2013. aasta lõpus 11 429 566. Sellest kuulus 500 000 osakut fondivalitsejale ehk Danske Capital AS-le ja see on seadusega ette nähtud kohustuslik osalus fondis.

Maailma majandus ja finantsturud

Lõppenud aasta esimeses pooles valitsesid maailmas peamiselt 2012. aastal ja varemgi alguse saanud trendid. Arenenud tööstusriigid seisis taas silmitsi pisut aeglustuva majandusaktiivsusega, võlakoormuse ja eelarvedefitsiidi teemad olid jätkuvalt aktuaalsed. Aasta teine pool tõi endaga kaasa esmalt üha paranevad kindlustundeindikaatorid ja hiljem ka paremad ettevõtete ning ka makromajanduse näitajad. Inflatsioon arenenud tööstusriikides, kaasa arvatud Eestis, püsis madal ja aasta jooksul langes mõnevõrra veelgi. Ühena vähestest koges tarbijahindade kasvu kiirenemist erakordselt agressiivset raha- ja eelarvepoliitikat viljelev Jaapan.

Finantsturgudel oli 2013. aasta mitmepalgeline. Aasta algas hästi ja paranevate kindlustundeindikaatorite ning jätkuvalt lõdva rahapoliitika toel aktsiate ja võlakirjade hinnad tõusid. Esimene suurem üllatus tabas investoreid mais, mil USA Föderaalreserv teatas plaanist astuda peagi esimesed sammud vähem lõdva rahapoliitika suunas. Lisaks sellele, et tegu oli mõneti ootamatu uudisega, oli paljude jaoks üllatav ka turuosaliste reaktsioon. Nimelt asusid investorid hoogsalt müüma arenevate riikide investeeringuid, mille tõttu sattusid surve alla nii kõnealuste riikide võlakirjad, valuutad kui ka sealsed aktsiad. Just seda varasuvist perioodi võibki lugeda eelmise aasta üheks märkimist vääriavamaks sündmuseks finantsturgudel. Olles juba aastaid olnud harjunud lõdva rahapoliitika ja väga madalate intressimääradega muutusid paljud investorid hooletuks ning investeerimisobjektide valikul sai otsustavaks eelkõige oodatav tootlus. Võimalikud riskid jäid üha enam tahaplaanile. Kõrgemat tootlust pakkuvate investeeringute otsingul liikus 2009. aastast alates rohkelt raha arenevate riikide finantsturgudele pööramata olulist tähelepanu konkreetse riigi või

regiooni makromajanduslikele arengutele. 2013. aasta varasuvel saabus paljude jaoks tõehetk, mil avastati, et nii mitmeski riigis (nagu näiteks Türgi, Brasiilia ja India) on rohke väliskapitali sissevoolu tingimustes viimase viie aasta jooksul ellu viimata jäänud oluline osa vajalikest majandusreformidest. Olles jõudnud eelkirjeldatud tõdemuseni, tundus investori seisukohast pea ainuõige realiseerida investeeringud kõnealustes riikides ja vahetada saadud liirid, reaaliid ja ruupiad dollariteks või eurodeks. Müügisurve nii aktsia-, võlakirja- kui valuutaturgudel oli niivõrd tugev, et arenevate riikide varade hinnad teisel poolaastal enam taastuda ei suutnudki ning lõpetasid aasta negatiivsete tootlusnumbritena. Arenenud tööstusriikide finantsturgudel läks siiski paremini. Esimesest ehmatuses üle saanuna jätkasid ülespoole rühkimist nii aktsiate kui võlakirjade hinnad. 2013. aasta lõpetati tugevas plussis – aktsiaturud näitasid kahekohalisi tootlusnumbreid ja isegi ettevõtete võlakirjade tootlus ületas inflatsioonimäära. Tähelepanuväärne on lõppenud aasta puhul ka tõik, et vaatamata euroala nigelale makromajandusele ja jätkuvatele raskustele Hispaanias, Itaalias, Kreekas ja Portugalis, oli euro üks tugevaimaid valuutasid maailma valuutaturul. Aastaga tugevnes euro USA dollari suhtes 4%, Rootsi krooni suhtes 3%, Vene rubla suhtes 11% ja Türgi liiri ning Jaapani jeeni suhtes koguni 21%.

Eestis majanduse kasvutempo võrreldes 2012. aastaga mõnevõrra aeglustus. Eelkõige tuli jahtumine ettevõtluse poolelt, esmajoones transpordi- ja ehitussektorist. Läbi terve aasta toetus majanduskasv peamiselt majapidamiste tarbimisele. Tööpuuduse vähenemine ja palgakasv suurendasid sissetulekuid ja löid soodsa baasi sisetarbimise tõusule. Vaatamata madalatele raporteeritud inflatsiooninumbritele ja samaaegsele suhteliselt kiirele palgatõusustatistikale võib aga öelda, et madalalpalgaliste olukord on siiski muutunud pigem kehvemaks. Viimastel kvartalitel paranenud Eesti väliskaubanduspartnerite olukord süstib pisut lootust, et 2014. aasta võiks ettevõtlussektorile tulla parem. Samas on piisavalt kitsaskohti, mis tekitavad ettevõtjates ebakindlust ja mõjuvad seeläbi kasvu pärssivalt.

Investeeringud

Fondi varad olid 2013. aasta lõpu seisuga investeeritud 19,32% ulatuses aktsiainstrumentidesse, 4,03% ulatuses kinnisvarafondidesse ja 57,60% ulatuses intressiinstrumentidesse. Maksimaalselt võib aktsiainstrumentide osakaal fondi koguvaradest moodustada kuni 25%. Raha ja selle ekvivalendid ning mitmesugused nõuded moodustasid 2013. aasta lõpu seisuga 19,05% fondi koguvaradest.

Aktsiainvesteeringud

Fondi aktsiainvesteeringute väärtus 2013. a. lõikes kasvas. Arenenud riikide (USA, eurosoon, Skandinaavia, Jaapan) aktsiaturgudele oli 2013. aasta ajalooliselt üks parimaid: aktsiaindeksite hinnatõusud küündisid keskmiselt üle 20%. Seevastu arenevate riikide (Ladina-Ameerika, Hiina jt arenevad Aasia riigid, Venemaa, Kesk-Ida Euroopa) aktsiaturud olid 2013 a. nõrgad, lõpetades aasta valdavalt negatiivsete tootlustega. Eesti ja Leedu aktsiaturud tõusid vastavalt +11% ja +19%, eristudes teistest Ida-Euroopa turgudest.

Arenenud riikide aktsiaturgude tõusu toetas suurriikide (USA, eurosoon, Jaapan) keskpankade jätkuvalt üllilõtv rahanduspoliitika (madalad intressimäärad, riigi- ja kinnisvaraga seotud võlaväärtpaberite tugiostud) aga samuti eurosooni ja USA majanduskasvu näitajate paranemine, seda eriti aasta teises pooles. Aasta teises pooles mõjus majanduskasvule positiivselt USA eelarvekärbete lõppemine ning suund leebemale eelarvepoliitikale eurosoonis. Ettevõtete majandustulemused püsisid arenenud riikides tugevatena, näidates kasumikasvu tendentse vaatamata (üldjuhul) stagneeruvatele käivetele. Aasta jooksul toimus arenenud riikide aktsiades hinna-kasumi kordajate normaliseerumine ajalooliste keskmiste lähedale. Olulisemad aktsiahinnaindeksid tõusid tasemetele, mis vastavad indeksis kajastatud ettevõtete keskmisele hinna-kasumi suhtarvule 15-kordne aastakasum ja üle selle.

Arenevate turgude riikide aktsiaturgude nõrkuse põhjused on kompleksed. Paljude arenevate riikide majanduskasv on aeglustunud mitmeid aastaid, kuid USA keskpanga lõtv rahanduspoliitika andis läbi madalate intressimäärade, väärtpaberite tugiostuprogrammide ja odavneva dollari arenevatele turgudele hingetõmbeaega. Mais 2013 tärkas üle pika aja võimalus, et USA keskpank hakkab monetaarset lõdvenduspoliitikat tagasi tõmbama. Ehkki see 2013 a. arvestatavas ulatuses ei realiseerunud, piisas sellest investorite reaalsustaju taastumiseks ning mitmete arenevate turgude majanduste tasakaalutus ja struktuursed probleemid tõusid tähelepanu keskmesse. Välisinvestorite

raha väljavool arenevate turgudel jätkus lühikeste pausidega üldjoontes kogu 2013 a. II-IV kvartali jooksul.

Mais-juunis aset leidnud perioodil, mil USA keskpanga monetaarstiimulite võimaliku vähendamise ulatus, ajastus ja muud detailid olid ebaselged, kaasnes lisaks arenevatele turgudele hinnalangus ka arenenud turgudel. Siiski jäi langus arenenud turgudel lühiajaliseks – kui sai selgeks, et suuremahulist lödvendusprogrammide vähendamist USA keskpank lähiperioodil ette ei võta.

Danske pensionifondides teostati 2013 a. suuremad varapaigutuste muudatused kevadel, mil turulanguse ootuses vähendati aktsiariskiga varade koguosaakaalu fondides ning juulis, septembris ja detsembris, mil paigutusi aktsiates järk-järgult taas suurendati. Keskmiselt jäi aktsiariskiga varade üldosaakaal fondides alla pikaajalise neutraalosaakaalu (fondi Danske Pension 25 puhul – 21%) ja alla maksimaalse lubatud osakaalu (fondi Danske Pension 25 puhul – 25%). Pensionifondide aktsiainvesteeringute portfelli struktuuris teostati aasta jooksul samuti mitmeid olulisi muudatusi. Muuhulgas tõusis fundamentaalanalüüsi põhjal üksikaktsiaemitentidesse tehtud investeeringute ja kinnisvarainvesteeringute osakaal. Pensionifondide investeerimisportfellides sisalduvate hajutatud instrumentidega (peam. börsil kaubeldavate aktsiafondidega) tehti aasta jooksul lähtuvalt lühemaajalisest turuprognosist mitmeid taktikalisi müügi- ja ostutehinguid, mis aitasid fondil hoida soovitud riski-tulu profiili ning tõsta fondi tootlust. Piirkondade lõikes paigutati pensionifondide aktsiainvesteeringud enamjaolt arenenud turgudele (s.h peamiselt eurotsooni riigid) ja Baltikumi, samal ajal hoiti paigutusi arenevate turgude aktsiatesse alakaalus.

Eestisse on fondi Danske Pension 25 aktsia- ja kinnisvarariskiga varadest kokku aasta lõpu seisuga paigutatud 21,74% (5,09% fondi kogumahust).

2014 a. kujuneb aktsiate varaklassile tervikuna tõenäoliselt positiivseks ning fondi aktsiainvesteeringutele ootame väärtuse kasvu. Tuleb siiski arvestada, et turusituatsioon on teistsugune kui aasta tagasi – arenenud riikide aktsiate hinnatase ei ole enam odav ning vastav turvapuhver juhuks, kui maailmamajanduse arengud toovad pettumuse, on tunduvalt õhem. Palju sõltub sellest, milliseks kujuneb suurte majanduspiirkondade tegelik majanduskasv, kuidas see ettevõtete käivetesse ja kasumitesse edasi kandub, samuti kuidas reageerivad võimalikele negatiivsetele üllatustele keskpangad. Kui 2013 a. toetas aktsiaturge ka üleüldine kriisijärgsetelt madalalt hinnatasemetelt taastumine, siis 2014 a. on aktsiaturgude käekäik tugevamalt seotud ettevõtete majandustulemustega. Seega aktsiaportfelli paigutuste kompositsioon regioonide, sektorite ja ettevõtete lõikes omab suuremat tähtsust kui eelneval aastal.

Peamiseks märksõnaks Danske pensionifondide aktsiainvesteeringute juhtimisel 2014 a. on taktikaline paindlikkus nii riskitaseme tõstmise kui alandamises osas. Teisisõnu, aktsiainvesteeringute kompositsioon (aktsiariskiga varade üldosaakaal, geograafiline ja sektoripõhine jaotus jm) pensionifondides on sõltuvalt turusündmustest, olukordadest ja -prognosidest aasta lõikes muutuv. Jätkame üksikaktsiate analüüsinimekirja laiendamist ja sobivate turutingimuste korral rakendamist, mille tulemusel üksikaktsiate osakaal pensionifondides tõenäoliselt tõuseb. Eestisse investeerimise suunal vaatame jätkuvalt ka noteerimata era- ja riskikapitaliinvesteeringute poole.

Intressiinvesteeringud

Nagu finantsturgudel tervikuna, oli 2013. aasta mitmepalgeline ka võlakirjaturgudel. Kuigi lühiajalised intressimäärad püsisid aasta jooksul sisuliselt samal tasemel (6-kuu Euribor aasta alul 0,32% ja aasta lõpus 0,39%), siis võlakirjade hindu rohkem mõjutavad pikaajalised intressimäärad kogesid tõusu nii Euroopas, USA-s kui ka arenevates riikides. Aasta kokkuvõttes tähendas see eelkõige kehva ehk negatiivse tootlusega aastat paljudele riigivõlakirjadele. Paremini läks ettevõtete võlakirjadel. Krediidimarginaalid langesid nii kõrge krediidikvaliteediga investeerimisjärgu kui ka mitte-investeerimisjärgu ettevõtetele, mistõttu nimetatud võlakirjad näitasid 2013. aastal võlakirjade varaklassis ka parimaid tootlusnumbreid.

Pikaajaliste intressimäärade järk-järgulise tõusu ootuses paigutasime Danske pensionifondide võlakirjainvesteeringud peamiselt keskpika tähtajaga võlakirjadesse ja võlakirjafondidesse hoides investeeringute intressiriski taseme seeläbi mõõduka. Riigivõlakirjadele eelistasime jätkuvalt ettevõtete võlakirju. Aasta üheks suurimaks muutuseks fondi intressiinvesteeringutes võib pidada märtsikuist arenevate riikide võlakirjade osakaalu vähendamist ja USA dollaris soetatud võlakirjapositsioonide realiseerimist. Paljuski just tänu sellele taktikalisele müügile jäid Danske pensionifondide võlakirjaportfellid mais globaalseid finantsturge tabanud arenevate riikide

finantsvarade müügisurvest ja sellega kaasnenud hinnalangusest puutumata. Pigem kasutasime mais-juunis toimunud turukorreksiooni, et valikuliselt suurendada ettevõtete võlakirjade ja Balti riikide valitsuste võlakirjade osakaalu portfellis.

2013. aastal kärpis Euroopa Keskpank oma kesket intressimäära 0,50% võrra tasemele 0,25%. Rahaturu intressimäärad (Euribor) seekord nimetatud kärpete valguses kuigivõrd ei muutunud. Ka (riigi)võlakirjade tulusust tähtajani mõjutas 2013. aastal mitte niivõrd enam Euroopa Keskpanga traditsiooniline rahapoliitika (ja inflatsiooniootused) kuivõrd mitmesugused erakorralised rahanduspoliitilised meetmed ja programmid.

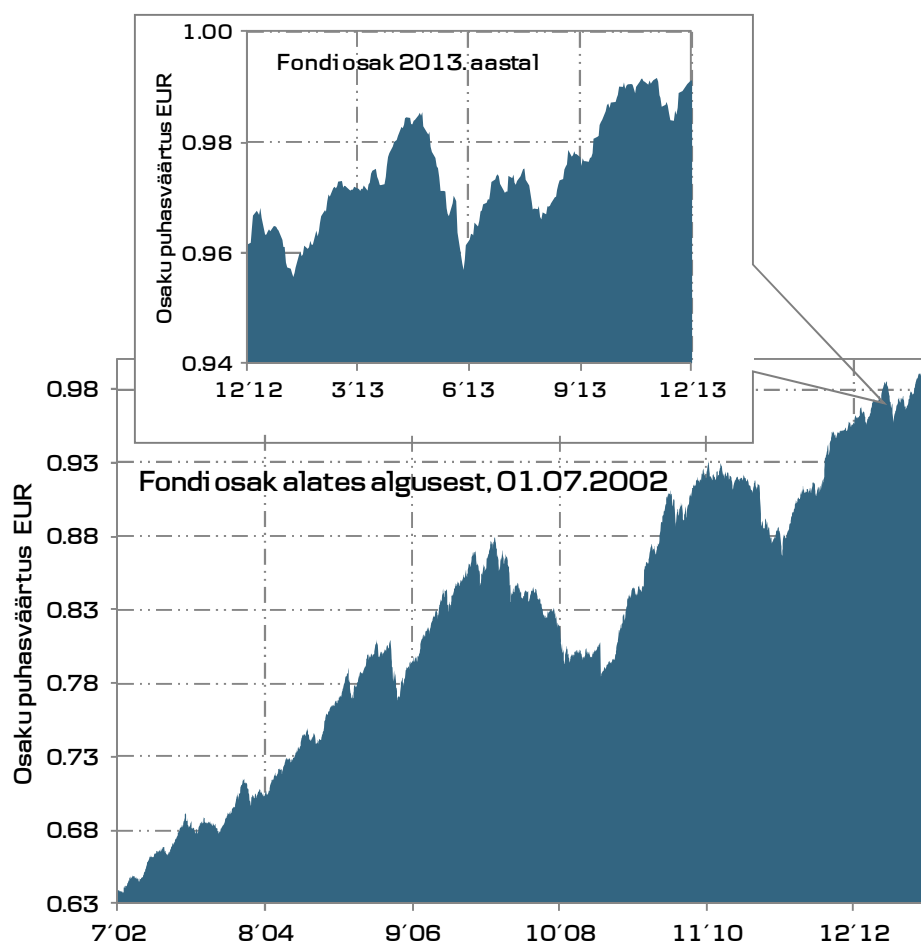
Fondi võlakirjade portfelli (st. portfell, millest on välja arvatud investeringud läbi teiste investeerimisfondide ja börsil kaubeldavate fondide) intressiriski kaalutud keskmine kestus (duratsioon) oli 2013. aasta lõpu seisuga 3,4 aastat. Kõik fondi intressiinstrumentide paigutused olid aasta lõpu seisuga tehtud euros. Fondi investeringute otsepositsioonide kaalutud keskmine krediidireiting oli 2013. aasta lõpu seisuga BBB+ (Standard & Poor's skaalal)¹.

2014. aastaks ootame fondi intressiinvesteeringute väärtusele kasvu. Et nii riigivõlakirjade tulusus kui ka ettevõttevõlakirjade krediidimarginaalid on äärmiselt madalal, on võlakirja- ja intressiturud üle keskmise tundlikud nii keskpankade baasintressimäärade, inflatsiooninumbrite, valuutakursside muutuste kui ka krediidiriskimarginaalide liikumistele. Intressimäärade ja krediidimarginaalide madala stardipositsiooni tõttu on eelnevate aastate tootluste kordamine intressi- ja võlakirjainvesteeringute osas seega vähetõenäoline. Juhul kui võlakirjaturgudel ei esine häid ostukohti pakkuvaid momente, jääb võlakirjainvesteeringute tootlus 2014. aastal paari-kolme protsendi kanti. Fond jätkab sektoripõhiselt ja geograafiliselt hajutatud investeerimispoliitika järgimist, kasutades intressiinvesteeringute kaalutud keskmist kestust ja sobiva krediidiriskiga instrumentide valikut kui peamisi hoobasid fondi intressiinvesteeringute tururiski juhtimisel.

Investeerimistulemused

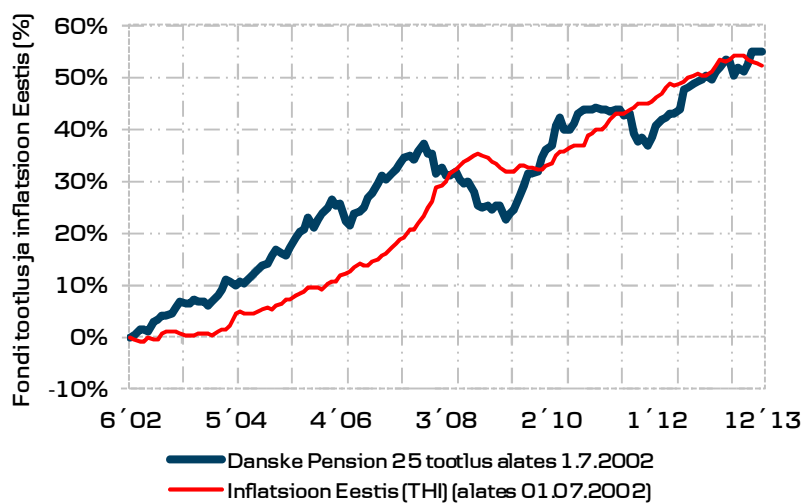
Alates 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2013 tõusis pensionifondi osaku puhasväärtus (NAV) 0,96178 eurolt 0,99139 eurole ehk fondi 2013. aasta tootluseks kujunes +3,08%. Võrdluseks, tarbijahinnaindeks (THI) tõusis samal perioodil Eesti Statistikaameti andmetel +1.4%.

¹ Reitinguagentuuri Standard & Poor's krediidireitingute skaala on alates kõrgeima krediidikvaliteediga reitingust järgmine: AAA, AA, A, BBB, BB, B, CCC, CC, C, D; vahereitinguid igale tasemele tähistatakse kasutades märke + ja - moodustades laiendatud skaala AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A- jne. Reitingute vahemikke AAA kuni BBB nimetatakse investeerimisjärgu ja sellest madalamaid mitte-investeerimisjärgu reitinguteks.

Joonis 1. Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 osaku puhasväärtuse muutus.

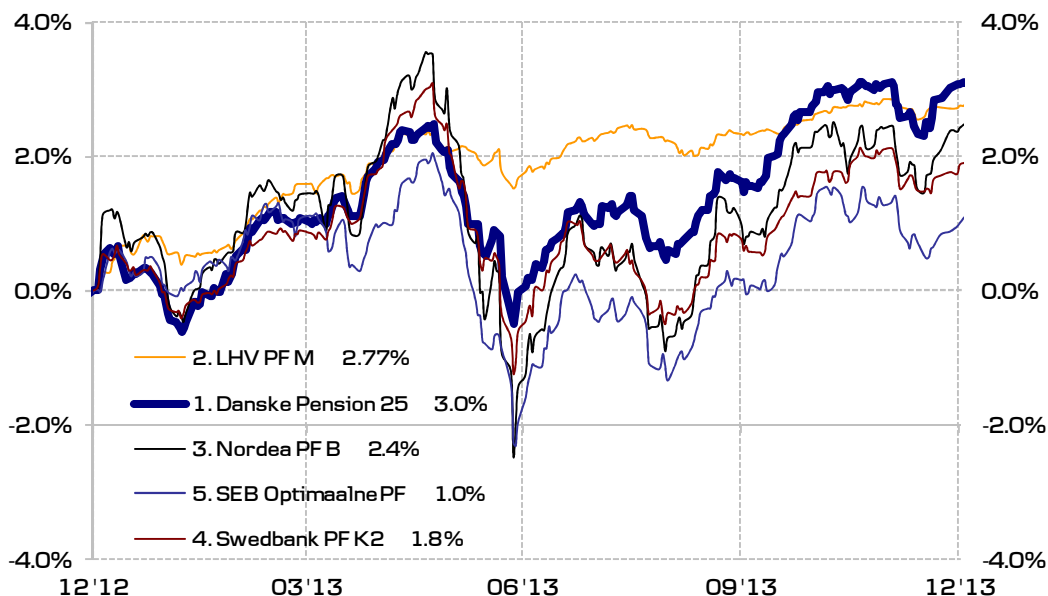
Fondi pikaajaline tootlus alates fondi loomisest 1.07.2002 oli 2013. aasta lõpu seisuga +55,1%, mis on pisut kõrgem kui sama perioodi THI muutus (+52,4%).

Joonis 2. Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 osaku puhasväärtuse muutus võrreldes inflatsiooniga Eestis.

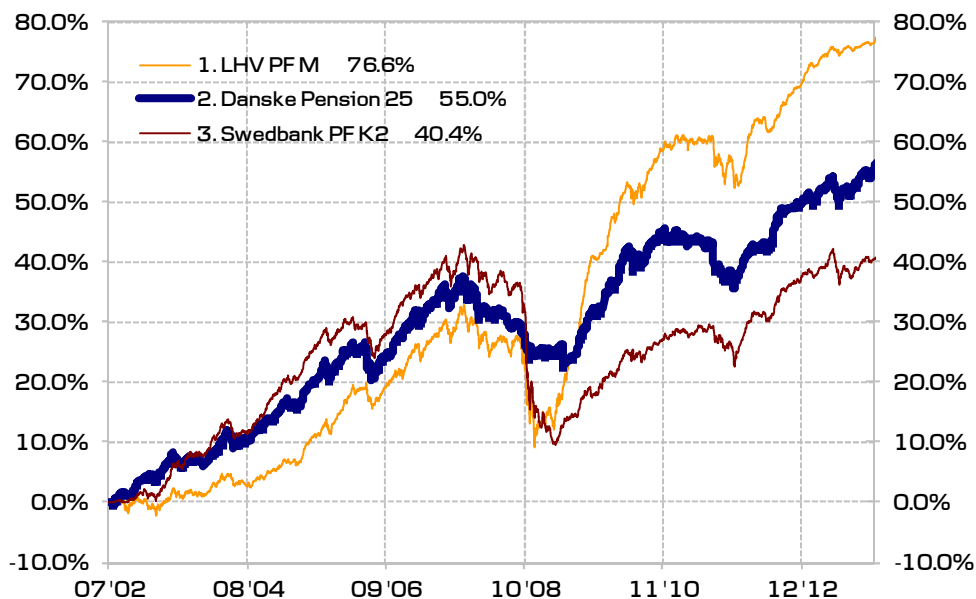
Fondi vara puhasväärtus tõusis 2013. aastaga 10,56 miljonilt eurolt osakute eest laekunud raha, portfelli kuuluvate väärtpaberite hinnamuutuse ning intressitulu tulemusena 11,33 miljonile eurole ehk +7.29%.

Fondituru teiste osalistega võrreldes liikus Danske Pension 25 osaku puhasväärtus 2013. aastal suuresti sarnaselt konkurentidega lõpetades aasta parima tootlusega fondina omasuguste seas.

Joonis 3. Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 osaku puhasväärtuse tootlus 2013. aastal võrreldes konkurentidega. Allikas: andmed- Pensionikeskus; arvutused- Danske Capital AS.

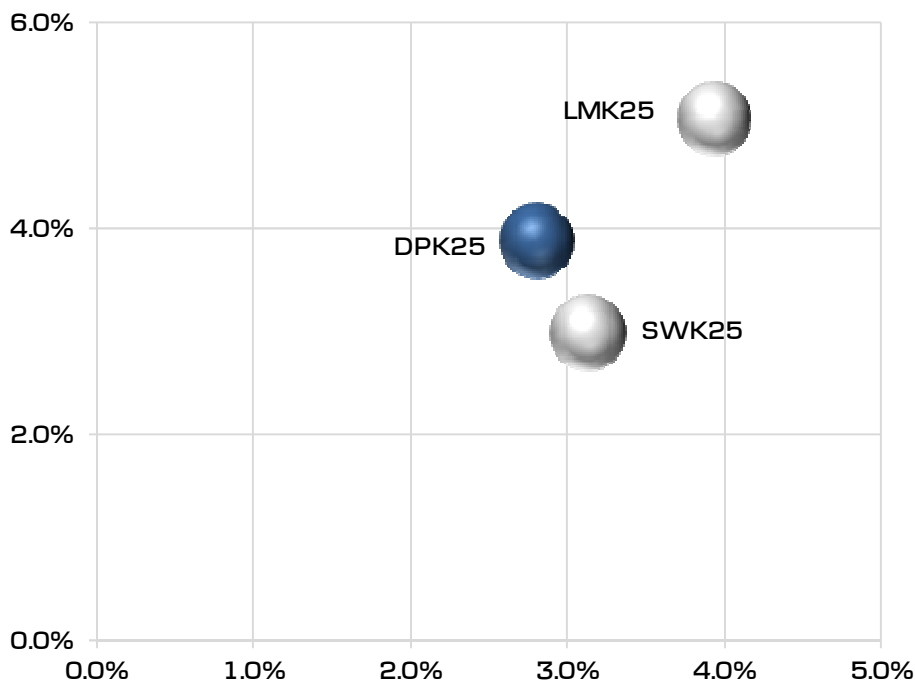
Pikaajalise tootluse võrdluses on Danske Pension 25 jätkuvalt konkurentsivõimelisel positsioonil.

Joonis 4. Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 osaku puhasväärtuse pikaajaline tootlus võrreldes konkurentidega. Allikas: andmed- Pensionikeskus; arvutused- Danske Capital AS.

Fondi riskitase, mõõdetuna viimase 24 kuu tootluste annualiseeritud standardhälbega oli 2,79%, mis on võrreldes eelnenud aastaga mõnevõrra madalam (3,44%). Võrreldes teiste analoogsete fondide riskisusega pakub Danske Pension 25 jätkuvalt konkurentsivõimelist tootlust, kuid madalamal riskitasemel.

Alljärgnev graafik kajastab kohustuslike kuni 25% lubatud aktsiaosakaaluga pensionifondide keskmisi aastaseid tootlusi ja tootluste volatiilsust alates fondide loomisest (01.07.2002 - 31.12.2013).

Kasutatud lühendid:

DPK25 - Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25

LMK25 - LHV Pensionifond M

SWK25 - Swedbank Pensionifond K2

Joonis 5. Kohustuslike kuni 25% lubatud aktsiaosakaaluga pensionifondide keskmised aastased tootlused ja tootluste volatiilsused alates fondide loomisest. Allikas: andmed- Pensionikeskus; arvutused- Danske Capital AS.

01. aprillil 2014. a.

Martin Hendre
fondijuht

Märten Kress
fondijuht

Raamatupidamise aastaaruanne

Finantsseisundi aruanne

eurodes	Lisa nr.	31.12.2013	31.12.2012
Fondi varad			
Raha ja raha ekvivalendid	3,4	2 140 371	967 214
Finantsvara õiglasel väärtusel muutusega tulude ja kulude aruandes	4,5	9 183 298	9 809 672
Nõuded ja ettemaksud	6	21 478	29 723
Fondi varad kokku		11 345 147	10 806 609
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses			
Finantskohustused kokku	7	13 961	241 824
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	8	11 331 186	10 564 785
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses		11 345 147	10 806 609

Lehekülgedel 15-35 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Fondi tulude ja kulude aruanne

eurodes	Lisa nr.	2013	2012
Fondi tulud			
Intressitulu	9	126 267	162 778
Dividenditulu	9	99 161	109 052
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest	9	266 421	697 692
Fondi tulud kokku		491 849	969 522
Fondi tegevuskulud kokku	10	-160 323	-149 184
Fondi tulem		331 526	820 338

Lehekülgedel 15-35 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne

euroides	Lisa nr.	2013	2012
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses		10 564 785	9 185 749
Laekumised väljastatud osakute eest		1 867 722	2 028 737
Väljaminekud tagasivõetud osakute eest		-1 432 847	-1 470 039
Fondi tulem		331 526	820 338
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	8	11 331 186	10 564 785
Fondi puhasväärtus ühe osaku kohta aruandeperioodi lõpu seisuga	8	0.99139	0.96178
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpu seisuga	8	11 429 566	10 984 602

Lehekülgedel 15-35 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavoogude aruanne

eurodes	Lisa nr.	2013	2012
Rahavood fondi äritegevusest			
Laekunud intressid		119 312	144 604
Laekunud dividendid		107 741	81 201
Netotulem valuutakursi muutustest		32 507	2 489
Müüdüd investeeringutelt laekunud raha		3 798 730	6 937 410
Osetatud investeeringutelt tasutud raha		-3 156 003	-7 496 406
Muud finantstulud		10 355	7 673
Makstud tegevuskulud		-158 507	-145 375
Rahavood fondi äritegevusest		754 135	-468 404
Rahavood fondi finantseerimistegevusest			
Fondiosakute eest laekunud raha		1 867 722	1 152 431
Fondiosakute eest tasutud raha		-1 446 637	-579 937
Rahavood fondi finantseerimistegevusest		421 085	572 494
Rahavood kokku		1 175 220	104 090
Raha ja raha ekvivalendid			
perioodi alguses		967 214	863 470
raha ja raha ekvivalentide muutus		1 175 220	104 090
valuutakursi mõju välisvaluutale		-2 063	-346
perioodi lõpus	3	2 140 371	967 214

Lehekülgedel 15-35 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

1 Üldine informatsioon

Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 (edaspidi Fond) on kohustusliku kogumispensionivõimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi valitseja on Danske Capital AS (kohustusliku pensionifondi valitsemise tegevusluba nr. F-4/0007) (edaspidi Fondivalitseja), juriidilise aadressiga Narva mnt. 11, 15015 Tallinn.

Fondi tegevuse eesmärk on täiendava sissetuleku võimaldamine Fondi osakuomanikele pärast nende pensioniikka jõudmist. Fondi investeerimistegevuse eesmärk on riski hajutamise põhimõttel osakuomanike vara väärtuse pikaajaline tasakaalustatud elukallidust ületav kasv, mis saavutatakse investeerides erinevatesse väärtpaberitesse väärtpaberituruseaduse tähenduses, krediitiasutuste hoiustesse ning kinnisasjadega seotud väärtpaberitesse. Pikaajalise tootluse tõstmise eesmärgil investeeritakse Fondi vara kuni 25% ulatuses Fondi aktive turuväärtusest aktsiariski kandvatesse instrumentidesse ning nimetatud instrumentide osakaal võib muutuda 0% kuni 25%. Lühiajalise stabiilsuse tagamiseks investeeritakse osa Fondi varadest võlakirjadesse ning muudesse kaubeldavatesse võlakohustustesse ja krediitiasutuste hoiustesse.

2 Aruande koostamise alused

Fondi raamatupidamisarvestust ja aruandlust korraldatakse lähtudes raamatupidamise seadusest, investeerimisfondide seadusest, kogumispensionide seadusest, nende alusel välja antud seadusandlikest dokumentidest, Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest ja IFRS tõlgendustest ja fondi tingimustest.

2.1 Vastavuse kinnitus

Fondi 2013. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EL), ning investeerimisfondide seaduse ja rahandusministri vastavate määrustega.

Fondi majandusaasta algas 1. jaanuaril 2013 ja lõppes 31. detsembril 2013.

Raamatupidamise aastaaruanne allkirjastati Fondivalitseja juhatuse poolt 01. aprillil 2014.

2.2 Hindamisalused

Finantsaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsinstrumendid.

2.3 Arvestusvaluuta ja esitusvaluuta

Fondi arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud täpsusega 1 euro.

2.4 Hinnangute ja otsuste kasutamine

Fondi juhtimine, s.h. investeerimisotsuste tegemine põhineb seadusega kooskõlas olevatel Fondi tingimustel ning Fondivalitseja sisemistel kordadel.

Fondi raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud eelnimetatud protsessi käigus tehtud otsustest ja hinnangutest. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmete muudele faktidele, mis on eeldatavasti asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustuste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse muutmise perioodil ja tulevastel perioodidel, mida muutus mõjutab.

Käesoleva raamatupidamisaruande koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted, mis lähtuvad seadusega kooskõlas olevast Fondivalitseja sisekorrast - Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise kord - , on esitatatud allpool. Nimetatud põhimõtteid on rakendatud lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, hindamiste muutuste sisu ja nende mõju on selgitatud vastavates lisades. Kui finantsaruannete kirjete esitust või klassifitseerimise meetodit on muudetud, siis on vastavalt ümber klassifitseeritud ka eelmise perioodi võrreldavad näitajad.

Juhatus on hinnanud fondi tegevuse jätkuvust ning kinnitab, et fond on järgneva 12 kuu jooksul jätkuvalt tegutsev.

3 Olulisemad arvestuspõhimõtted

3.1 Finantsvarade ja -kohustuste arvestus.

Finantsvaradeks loetakse raha, väärtpabereid, hoiuseid, viitlaekumisi, muid nõudeid ja tuletisinstrumente. Finantskohustusteks loetakse tekkepõhiseid kohustusi Fondivalitsejale ning muid kohustusi.

Finantsvarad ja -kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse, kasutades tehingupäevapõhist arvestust ehk kasutatakse päeva, mil Fond sõlmis instrumenti käsitleva lepingu. Erandiks võivad olla fondiosakute märkimise ja lunastamise tehingud, mis toimuvad summa, mitte hinnapõhisel märkimisskeemil ning koguse, mitte hinnapõhisel lunastamisskeemil. Selliste tehingute kajastamine toimub väärtuspäeva põhisel vastavalt fondiosakute ostu ja realiseerimishinna info kättesaadavaks saamise väärtuspäeval.

Väärtpaberite soetamise ja müümisega tekkinud, kuid maksmata komisjoni- ja tehingutasud kajastatakse tehingupäeval ning kajastatakse Fondi tulude ja kulude aruandes real "Fondi tegevuskulud kokku".

3.2 Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustused

Aruandekuupäeval välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse ümber samal kuupäeval Fondi deponooriumis Danske Bank A/S Eesti filiaal kehtivate valuutakurssidega. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades nende õiglaste väärtuste määramise kuupäeval kehtinud valuutakursse. Ümberhindamisel tekkivad kursivahed kajastatakse Fondi tulude ja kulude aruandes.

3.3 Saldeerimine

Finantsvarad ja -kohustused tasaarveldatakse ja saadud netosummad kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult siis, kui Fondil on tasaarvelduseks seaduslik õigus ning ta kavatseb varad ja kohustused tasaarvestada netosummas või realiseerida vara ning täita kohustus üheaegselt.

3.4 Finantsvarad

Finantsvaradena kajastatakse raha, hoiuseid, väärtpabereid, viitlaekumisi, muid nõudeid ja tuletisinstrumente. Väärtpaberite all mõistetakse väärtpaberituru seaduse §-s 2 nimetatud finantsinstrumente.

3.4.1 Finantsvarade klassifitseerimine

Finantsvarad liigitatakse olenevalt vara soetamise eesmärgist ühte järgmistest kategooriatest:

- õiglasel väärtuses finantsvarad muutusega läbi tulude ja kulude aruande;

- lunastustähtajani hoitavad investeringud;
- laenud ja nõuded;
- müügivalmis finantsvarad.

Esmasel kajastamisel hinnatakse, millisesse kategooriasse finantsvara kuulub. Fond on liigitanud finantsvara järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasest väärtuses finantsvarad muutusega läbi tulude ja kulude aruande;
- laenud ja nõuded.

Õiglasest väärtuses muutusega läbi Fondi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad on kauplemisesmärgil hoitavad finantsvarad ja algsel arvelevõtmisel õiglasest väärtuses muutusega läbi Fondi tulude ja kulude aruande kajastatavateks finantsvaradeks liigitatud finantsvarad. Finantsvarad loetakse õiglasest väärtuses muutusega läbi Fondi tulude ja kulude aruande kajastatavateks kui Fond haldab taolisi investeringuid ning teeb nende õiglasele väärtusele tuginedes ostu- ja müügijätkuseid vastavalt Fondi dokumenteeritud riskide haldamise ja investeerimise strateegiale. Algsel kajastamisel investeringule omistatavad tehingukulud kajastatakse perioodi kuluna. Õiglasest väärtuses muutustega läbi Fondi tulude ja kulude aruande kajastatavaid finantsvarasid mõõdetakse õiglasest väärtuses ning nende muutused kajastatakse aruandeperioodi Fondi tulude ja kulude aruandes real netona „kasum/kahjum õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja – kohustusest“.

Õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad on väärtpaperituruseaduse §-s 2 nimetatud finantsinstrumendid:

- 1) aktsia või muu samaväärne kaubeldav õigus;
- 2) võlakiri, vahetusväärtpaper või muu emiteeritud ja kaubeldav võlakohustus, mis ei ole rahaturuinstrument;
- 3) märkimisõigus või muu kaubeldav õigus, mis annab õiguse omandada punktis 1 või 2 nimetatud väärtpabereid;
- 4) investeerimisfondi osak;
- 5) rahaturuinstrument;
- 6) tuletisväärtpaper või tuletisleping;
- 7) kaubeldav väärtpaperi hoidmistunnistus.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglasest väärtuses.

Laenude ja nõuete kajastatakse raha ja raha ekvivalente, võlgnevusi vahendajatele ja muid nõudeid.

3.4.2 Finantsvarade edasine mõõtmine ning fondi puhasväärtuse määramine

Pärast esialgset kajastamist hindab Fond finantsvarasid vastavalt Fondivalitseja juhatuse poolt kinnitatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrale õiglasest väärtuses muutusega läbi Fondi tulude ja kulude aruande. Finantsvarade realiseeritud tulusid ja kulusid kajastatakse õiglasest väärtuses muutusega läbi Fondi tulude ja kulude aruande. Finantsvarade õiglase väärtuse muutustest tulenevaid realiseerimata tulusid ja kulusid kajastatakse Fondi tulude ja kulude aruandes nende tekkimise perioodil.

Dividenditulu finantsvaradelt võetakse arvele õiglasest väärtuses esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktivatest vastava rahasumma laekumisel fondi. Dividenditulu kajastatakse tulude ja kulude aruande real "Dividenditulu" hetkel, kui määratakse aktsionäri õigus dividendidele.

Vasatavalt IFRS 13-le kasutab Fond õiglasest väärtuses mõõdetavate varade hierarhias järgmisi hindamistehnikaid:

1. tase- finantsinstrumendid, mille õiglane väärtus määratakse aktiivsel turul noteeritud hindade alusel. Siia kategooriasse kuuluvad aktsiad, avatud

investeeringifondide osakud ja aktsiad ning võlakirjad, mille hindamisel kasutatakse noteeritud hinda või börsil noteerimata avatud investeeringifondi puhul puhasväärtust.

2. tase- finantsinstrumendid, mille õiglase väärtuse määramisel kasutatakse hindamistehnikat, mille sisendiks on turu informatsioon (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase- finantsinstrumendid, mille õiglase väärtuse määramisel kasutatakse muid hindamismeetodeid (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod) hinnanguliste sisenditega.

Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate lisa 5.

Fondi vara puhasväärtus määratakse Fondivalitseja Investeeringifondide puhasväärtuse määramise korra alusel, mis vastab väärtuspaberituru seaduse, investeeringifondide seaduse ja vastavate rahandusministri määrustes investeeringifondide puhasväärtuse määramise kohta sätestatule.

Fondi vara puhasväärtuse määramiseks arvutatakse Fondi vara väärtus, millest arvutatakse maha õigusaktides sätestatud nõuded Fondi vastu. Fondiosaku puhasväärtus leitakse hindamispäeva seisuga Fondi vara puhasväärtuse jagamisel arvestuse hetkeks emiteeritud osakute arvuga.

Fondi puhasväärtuse määramise korra üldprintsibid on järgnevad:

1) Raha ja raha ekvivalentide väärtus määratakse nende bilansilise väärtuse alusel. Raha ja raha ekvivalentidena on Fondi finantsseisundi aruandes seisuga 31.12.2013 kajastatud nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel ja üleöödeposiitide saldod. Hoiustelt kogunenud intress ning fikseeritud tulumääruga väärtuspaberite kupongiintress arvestatakse tekkepõhiselt ja kajastatakse Fondi tulude ja kulude aruande real "Intressitulu".

2) Välisvaluutadeks on arvatud kõik teised valuutad peale euro. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused hinnatakse ümber bilansipäeva kursi alusel eurodesse, võttes aluseks depositeerimise Danske Bank A/S Eesti filiaal valuutakursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on Fondi tulude ja kulude aruandes kajastatud periooditulu ja -kuluna.

3) Reguleeritud turul kaubeldava võlaväärtuspaberi õiglase väärtuse määramisel tavaolukorras lähtub Fondivalitseja protseduurist, mis on sätestatud Investeeringifondide vara puhasväärtuse määramise korras, lähtudes ühest alljärgnevast meetodist:

- 1) fondivalitseja poolt arvutatud keskmisest hinnast;
- 2) reguleeritud turu sulgemishinnast või
- 3) turuvälisest ostunoteeringust.

4) Muude reguleeritud turul kaubeldavate väärtuspaberite õiglase väärtuse määramisel lähtub Fondivalitseja hindamispäeva reguleeritud turu sulgemishinnast. Selle puudumisel määratakse võlaväärtuspaberi väärtus hindamispäevale eelneva tööpäeva reguleeritud turu sulgemishinna alusel või ajaliselt viimase teadaoleva reguleeritud turu sulgemishinna alusel.

5) Reguleeritud turul mittekaubeldava väärtuspaberi väärtuse määramise aluseks on tema õiglane väärtus, milleks on eelkõige väärtuspaberituru kutselise osalise ostunoteering, millega nimetatud turuosaline on nõus vastava väärtuspaberiga tehingut sooritama. Fondivalitseja kinnitab turuosaliste nimekirja, kelle noteeringuid on lubatud kasutada.

6) Fondi varasse kuuluvate investeeringifondide osakute õiglaseks väärtuseks on ajaliselt viimane teadaolev tagasivõtmishind või kui tagasivõtmishind ei ole kättesaadav, siis nimetatud osaku puhasväärtus.

Laenude ja nõuete edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuses.

3.4.3 Finantsvarade väärtuse langus

Kui finantsvara õiglast väärtust ei ole võimalik määrata, lähtub Fondivalitseja objektiivsetest tõenditest finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse kohta.

Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule finantsvara väärtuse langusele, võivad olla võlgniku või võlgnike grupi olulised finantsraskused, kohustuste mittetäitmine või maksejõuetus intressi või põhimaksete osas, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine ning kättesaadavatest andmetest järeldatav tulevaste rahavoogude oluline vähenemine, nagu muutused võlgnevustes või majanduslike tingimuste muutused, mis on seostatavad kohustuste rikkumisega.

Finantsvara väärtuse langust arvutatakse peamiselt selle vara õiglase väärtuse kaudu. Kõik vara väärtuse langemisest tekkinud kahjumid kajastuvad Fondi tulude ja kulude aruandes.

Kui kahjum finantsvara väärtuse langusest väheneb ja seda vähenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimub pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud finantsvara väärtuse langusest tulenev kahjum.

3.4.4 Finantsvara kajastamise lõpetamine

Fond lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingulised õigused, mis tagavad varast saadava rahavoo, on lõppenud või kui Fond on õigused finantsvarast saadavale rahavoole andnud üle tehinguga, millega läksid üle finantsvara omandiõigusega seotud olulised riskid ja hüved. Fond kajastab üleantud finantsvaraga seoses tekkinud või säilinud õigused eraldi vara või kohustusena.

3.5 Finantskohustused

Finantskohustused liigitatakse olemusest lähtuvalt ühte järgmisesse kategooriasse:

- õiglasel väärtusel muutustega läbi Fondi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantskohustused;
- korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused.

Esmasel kajastamisel hinnatakse, millisesse kategooriasse finantskohustus kuulub. Fond on liigitanud finantskohustused kategooriasse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused.

Fondi finantskohustustena kajastatakse võlgnevust Fondivalitseja ees Fondi valitsemise eest, depositeerimisele depositeerimise osutamise ja tehingutasude eest, võlgnevusi vahendajate ees ja muid kohustusi. Muude kohustustena näidatakse ostetud väärtapaberite maksumust, mille väärtuspäev ei ole veel saabunud.

Võlgnevus Fondivalitsejale on valitsemistasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 1.45% aastas (0.003972603% päevas) arvestatuna igapäevaselt Fondi aktive turuväärtusest.

Vastavalt investeerimisfondide seadusele ei ole ole depositeerimise fondi kulu, vaid makstakse Fondivalitseja arvelt. Fondivalitseja maksab depositeerimisele depositeerimise 0.000411% päevas (0.15% aastas) arvestatuna igapäevaselt Fondi aktive turuväärtusest mahuni kuni 6 391 164.85 eurot, 0.000356% päevas (0.13% aastas) mahult 6 391 164.85 eurot kuni 31 955 824.27 eurot ja 0.000274% päevas (0.1% aastas) mahult, mis ületab 31 955 824.27 eurot.

3.5.1 Finantskohustuste edasine mõõtmine

Pärast esialgset kajastamist hindab Fond finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses.

3.5.2 Finantskohustuste kajastamise lõpetamine

Fond lõpetab finantskohustuse kajastamise, kui see on rahuldatud, lõppenud või aegunud.

3.6 Arveldused osakuomanikega peale Fondi puhasväärtuse määramist

3.6.1 Osaku väljalaskehind ja -tasu

Väljamaksed Fondist on sätestatud kogumispensionide seadusega. Osakuomanikul on õigus väljamaksetele Fondist, kui ta on jõudnud vanaduspensioniiikka ja kohustusliku pensionikindlustuse maksete maksmisega alustamise aastale järgneva aasta 1. jaanuarist on möödunud vähemalt viis aastat.

Osak lastakse välja puhasväärtusega. Osaku väljalaskehinnaks on väljalaske hetkel teadaolev viimane osaku puhasväärtus. Osaku väljalaskmisel väljalasketasu ei rakendata.

3.6.2 Osaku tagasivõtmishind ja -tasu

Osak võetakse tagasi selle tagasivõtmishinnaga. Osaku tagasivõtmishind on tagasivõtmise hetkel teadaolev viimane osaku puhasväärtus, millest võib olla maha arvestatud osaku tagasivõtmistasu. Osaku tagasivõtmistasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele osaku tagastanud osakuomaniku arvelt. Osaku tagasivõtmistasu määr on 1% osaku puhasväärtusest. Osaku tagasivõtmistasu ei võeta, kui osakuid vahetatakse Fondivalitseja poolt valitsetava teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, samuti osakuomanikult, kes on riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensionieas või kellel sellesse ikka jõudmiseni on jäänud viis aastat või vähem.

3.6.3 Osakute vahetamine

Osakuomanikul on õigus vahetada osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Fondi vahetamisel osakuomanikule väljamakseid ei tehta.

3.7 Tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei ole Fond maksukohuslane. Tulumaksuga maksustatakse kohustuslikust pensionifondist osakuomanikule, osakuomaniku pärijale, samuti kogumispensionide seaduses sätestatud pensionilepingu alusel kindlustusvõtjale, kindlustatud isikule ja soodustatud isikule tehtavad väljamaksed.

Kohustusliku pensionifondi osakute vahetamine teise kohustusliku pensionifondi osakute või elukindlustusseltside pakutava eluaegse annuiteetpensioni vastu, samuti osakute kandmine pärija pensionikontole, on tulumaksuvaba, kuna neil puhkudel ei tehta osakuomanikule väljamakseid.

3.8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse Fondivalitsejat ning teisi Fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid, Fondivalitseja nõukogu ja juhatuse liikmeid. Vastavalt Fondi tingimustele maksab Fond igakuiselt valitsemistasu Fondivalitsejale ning teenustasusid deposiitooriumile. Fondivalitseja on Fondi nimel teinud aruandeperioodil tehinguid Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva üksuse Danske Bank A/S Eesti filiaaliga.

3.9 Intressitulu

Intressitulu on kajastatud Fondi tulude ja kulude aruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit või õiglasest väärtusest muutusega läbi Fondi tulude ja kulude aruande kajastatavate võlakirjade osas. Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jagamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni.

3.10 Uued finantsaruandluse standardid

Fond on kasutusele võtnud järgmised uued standardid ja standardite muudatused (sh neist tulenevad muudatused muudes standardites), mida esmakordselt rakendatakse 1. jaanuarist 2013.

Järgmised standardid ja standardite muudatused, mille rakendamine muutus kohustuslikuks 1. jaanuaril 2013 ei mõjutanud Fondi raamatupidamise aastaaruannet:

- Standardi IAS 1 muudatused – „Muu koondkasumi või –kahjumi esitus“
- Standardite IFRS 7 ja IAS 32 muudatused – „Finantsvarade ja finantskohustuste tasaarvestamine
- Standardi IAS 19 (2011) muudatused – „Hüvitised töötajatele
- Standardi IAS 12 muudatused – „Edasilükkunud tulumaks: alusvara katmine“

Lisaks jõustus 1. jaanuaril 2013 standard IFRS 13 „Õiglase väärtuse määramine“, mille põhimõtted võttis Fond vastavalt rakendussätetele ennetähtaegselt kasutusele eelmisel aruandeperioodil.

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelise finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis on kohustuslikud aruandeaastale, mis algab 01. jaanuaril 2014.a. või hiljem. Ülevaade neist standarditest ning Fondivalitseja juhtkonna hinnang nimetatud standardite ja tõlgenduste mõju kohta Fondi aruandele on välja toodud allpool.

3.10.1 Standardid, muudatused ja olemasolevate standardite tõlgendused, mis muutuvad kohustuslikuks alates 01.01.2014 või hilisematel perioodidel või mis veel ei kehti ja mis Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei oma olulist mõju Fondi finantsaruandlusele.

Standard IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“.

Standard IAS 27 (2011) „Konsolideerimata finantsaruanded“.

Standard IFRS 11 „Ühised ettevõtmised“.

Standard IFRS 12 „Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine“.

Standard IAS 27 (2011) „Konsolideerimata finantsaruanded“.

Standard IAS 28 (2011) „Investeeringud sidusettevõtetesse ja ühissetevõtetesse“.

Standardi IAS 32 muudatused „Finantsvarade ja finantskohustuste tasaarvestamine“.

Standardite IFRS 10, IFRS 12 and IAS 27 muudatused „Investeeringuasettevõtted“.

Standardi IAS 36 muudatused „Mittefinantsvara kaetava väärtuse avalikustamine“.

Standardi IAS 39 muudatused „Tuletisinstrumentide uuendamine ja riskimaandamisarvestuse jätkamine“.

3.11 Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne kajastab Fondi aruandeperioodi raha ja raha ekvivalentide laekumisi ning väljamakseid. Rahavoogude aruanne on esitatud otsemeetodil rühmitatuna aruandeperioodi laekumisi ja väljamakseid vastavalt nende eesmärgile äritegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks.

3.12 Bilansipäevajärgsed sündmused

Aruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja Fondivalitseja juhatuse poolt Fondi aastaaruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Finantsriskide juhtimine

Oma igapäevases tegevuses puutub Fond kokku järgnevate riskidega, mille juhtimine on oluline ning lahutamatu osa Fondi tegevuses:

- Tururisk
- Krediidirisk
- Likviidsusrisk
- Tegevus- ja operatsioonirisk

Võime identifitseerida, mõõta ning kontrollida erinevaid riske on lahutamatu osa Fondi igapäevasest juhtimistegevusest. Järgnevalt on kirjeldatud, mil viisil on Fond avatud neile riskidele, protsesse ning poliitikaid nende riskide juhtimisel ning Fondi kapitali haldamisel.

Riskijuhtimise raamistik

Vastavalt Fondi investeringute juhtimise strateegiale investeerib Fond varad erinevatesse väärtpaberitesse Väärtpaberituru seaduse mõistes, muuhulgas ka tuletisinstrumentidesse. Fondi pikaajalise tootluse tõstmise eesmärgil investeerib Fond vara aktsiatesse ja/või aktsiariski kandvatesse instrumentidesse ning nimetatud instrumentide osakaal võib muutuda vahemikus 0% kuni 25% Fondi aktivate turuväärtusest. Lühiajalise stabiilsuse ja likviidsuse tagamiseks investeeritakse osa Fondi varadest võlakirjadesse ning muudesse kaubeldavatesse võlakohustustesse (s.h. rahaturuinstrumentidesse) ja krediidasutuste hoiustesse. Lisaks nimetatule investeeritakse Fondi vara kaubeldavatesse väärtpaberitesse, mis annavad aktsiate ja võlakirjade suhtes õigusi neid omandada (näiteks märkimisõigused), investeerimisfondide osakutesse, valuutadesse, kinnisasjadesse, tuletisinstrumentidesse.

Fondi uute investeringute omandamise ning nende sulgemise üle otsustab fondijuht, kellele on antud õigused juhtida Fondi investeringute jaotust Fondi investeerimiseesmärkide täitmise saavutamiseks. Fondi investeringute jaotuse vastavust Fondi investeerimiseesmärkidele jälgivad lisaks fondijuhile Fondivalitseja riskijuht ning juhatus igapäevaselt. Kui Fondi investeringud kalduvad kõrvale Fondi investeerimisstrateegiast on fondijuht kohustatud Fondi investeringud selle investeerimisstrateegiaga uuesti kooskõlla viima.

Fondi riske juhitakse Fondivalitseja riskijuhtimise korras ning investeerimisriskide juhtimise korras sätestatud põhimõtete kohaselt. Nimetatud kordade eesmärgiks on Fondi investeringute kui terviku, samuti Fondi arvel kavandatavate või teostatud üksikinvesteringutega seotud riskide tuvastamine, hindamine, mõõtmine, analüüs, juhtimine, monitooring, järelkontroll ja kõige eelnevaga seotud otsustusprotsessid. Eelnimetatud kordi ja riskijuhtimise süsteeme vaadatakse Fondivalitseja poolt üle regulaarselt, peegeldamaks muutusi nii turutingimustes, Fondi tegevuses, kui ka üleüldises keskkonnas.

Investeerimisriskide juhtimise tegevuse eeldus on, et Fondivalitseja tegutseb heas usus, hoolsalt ja ettevaatavalt ning võtab vastu investeerimisotsuseid lähtuvalt Fondivalitseja hoolsus- ja lojaalsuskohustusest Fondi osakuomanike ees, tegutsedes alati nende parimates huvides. Fondivalitseja seab Fondi osakuomanike huvid kõrgemale enda huvidest, ennetades ja maandades sellekohaseid huvide konflikte või nende vältimatuse korral avalikustab konflikti allika ja iseloomu.

Fondi riskide juhtimisel on sisenditeks muuhulgas ka investeerimisfondide seaduse §51 lg 6 ja §248 lg 1, Finantsinspeksiooni juhend „Nõuded fondi vara investeerimisega seotud riskide juhtimisele“ (jõustunud 15.02.2010) ning Committee of European Securities Regulators (CESR) juhend „*Risk Management Principles for UCITS*“ fondivalitseja riskide juhtimisele sätestatud nõuetest.

Fondi peamisteks riskide liikideks on tururisk (sh valuutarisk, intressirisk ja muu hinnarisk), krediidirisk, likviidsusrisk ja tegevus- ja operatsioonirisk.

Lisa 2.1 Tururisk

Tururisk on risk saada kahju läbi turuhindade muutumise nagu intressimäärad, aktsiahinnad, valuutakursid või toorainehinnad. Fondi investeerimisportfellis olevate finantsinstrumentide turuhindade muutuse korral kajastuvad need muutused Fondi koguväärtuse muutuses.

Tururiskide juhtimise eesmärgiks on juhtida avatust tururiskile vastavuses Fondi tingimustega ning hoida tururiskid vastuvõetavates piirides, samas oodatavat tulu optimeerides. Vastavuses Fondi

investeeringupoliitikaga ning investeerimisriskide juhtimise poliitikaga jälgitakse positsioone Fondi investeerimisportfellis fondijuhtide ning riskijuhi poolt igapäevaselt.

2.1.1 Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et Fond saab välisvaluutas tehtud investeeringutelt ettearvamatut kahju või tulu valuutakursside muutumisest Fondi arvestusvaluuta suhtes. Fond on avatud valuutariskile, kuna selle investeerimisportfellis võidakse hoida varasid erinevates välisvaluutades ning antud välisvaluutade ja Fondi arvestusvaluuta vaheline vahetuskurss võib liikuda Fondi investeeringutele ebasoodsas suunas.

Fondi avatust valuutariskile arvutatakse protsentuaalse osakaaluna Fondi portfelli puhaskäivitusest arvestusvaluuta suhtes eri valuutade lõikes. Valuutariski juhtimise eesmärgil on Fondi tingimustes sätestatud avatud valuutariski ja lubatud valuutade piirangud. Fondijuhid ning riskijuht jälgivad neist piirangutest kinnipidamist igapäevaselt.

Järgnevas tabelis on toodud Fondi arvestusvaluuta suhtes valuutariskiga investeeringute osakaalud Fondi osakute koguväärtuse suhtes Fondi portfellis. Seejuures valuuta avatud netopositsiooni arvutamisel ei arvestata teise investeerimisfondi aktsiatesse või osakutesse tehtud investeeringute puhul selle fondi poolt tehtud investeeringutest tulenevaid välisvaluutapositsioone:

Valuuta	31.12.2013	31.12.2012
CZK	0.27%	0.27%
GBP	1.29%	0.49%
NOK	0.00%	0.22%
PLN	0.19%	0.06%
SEK	0.00%	1.20%
USD	3.27%	7.41%
Kogu valuutarisk	5.02%	9.65%

Valuutariski ulatust ja mõju Fondi investeeringutele on võimalik analüüsida sensitiivsusanalüüsi abil. Järgnevas tabelis on toodud sensitiivsusanalüüsi tulemused valuutariski mõjust investeeringute portfelli koguväärtusesse stsenaariumide korral, kui Fondi arvestusvaluuta kurss investeeringute välisvaluuta kurssidesse muutub vahemikus -15% (Fondi arvestusvaluuta nõrgenemine teiste valuutade suhtes) kuni +15% (Fondi arvestusvaluuta tugevnemine teiste valuutade suhtes):

Stsenaarium	31.12.2013	31.12.2012
-15.00%	0.75%	1.45%
-10.00%	0.50%	0.96%
-5.00%	0.25%	0.48%
5.00%	-0.25%	-0.48%
10.00%	-0.50%	-0.96%
15.00%	-0.75%	-1.45%

Detailsemat informatsiooni erinevate valuutade esindatuse kohta Fondi investeerimisportfellis võib leida lisadest 5.1 "Aktsiad ja fondiosakud" ning 5.2 "Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaperid".

2.1.2 Intressirisk

Intressirisk on risk, et turuolukorra muutudes (intressimäära tõustes või langedes) võivad investeeringutelt teenitavad intressitulud muutuda, või võivad muutuda investeeringute turuväärtused. Seejuures intressiinstrumentid, mille lunastustähtaeg asub kaugel tulevikus, pakuvad üldiselt kõrgemat tootlust ning samas omavad ka kõrgemat intressiriski kui instrumentid lunastustähtaegadega lähitulevikus. Intressiriski juhtimise eesmärgil valitakse Fondi investeerimisportfelli intressiinstrumente, mille tootluse ning lunastustähtaegadest tuleneva intressiriski suurus on võimalikult optimaalses vahekorras.

Seisuga 31. detsember 2013.a. Fondi investeerimisportfelli koosseisu kuulunud intressiriski kandvad finantsinstrumendid on loetletud lisa "Investeeringute aruanne 31.12.2013" alajaotuses "Võlakirjad ja kommertsapaberid".

Fondi intressiriski jälgitakse fondijuhtide poolt igapäevaselt ning Fondivalitseja riskijuhi ning juhatuse poolt igakuiselt.

Fondi võlakirjade portfelli (st. portfell, millest on välja arvatud investeeringud läbi teiste investeerimisfondide ja börsil kaubeldavate fondide) intressiriski kaalutud keskmine kestus (duratsioon) oli 2013. aasta lõpu seisuga 3,4 aastat. Järgnevas tabelis on toodud Fondi investeerimisportfelli kuuluvate võlakirjade lunastustähtajani jäänud aeg kuudes suhtes Fondi osakute koguväärtusesse:

Aeg võlakirja tähtajani (kuud)	31.12.2013	31.12.2012
Kuni 3 kuud	0.00%	0.00%
3 kuni 6 kuud	2.03%	0.00%
6 kuud kuni 1 aasta	1.74%	0.00%
1 kuni 2 aastat	0.00%	4.13%
2 kuni 5 aastat	21.33%	22.94%
Üle 5 aasta	3.08%	12.77%
Kogu intressirisk (k.a. teised investeerimisfondid, börsil kaubeldavad fondid ning tähtajalised hoiused)	57.60%	75.49%

Järgnevas tabelis on toodud analüüs intressikõvera paralleelsest muutusest 25-200 baaspunkti (0.25-2 protsendi) ulatuses Fondi osakute koguväärtusesse läbi Fondi võlakirjaportfelli väärtuse muutuse:

Võlakirjade portfelli koguväärtuse sõltuvus intressikõvera muutusest	25	50	100	200
üles	-0.55%	-1.09%	-2.15%	-4.21%
alla	0.56%	1.12%	2.27%	4.64%

Informatsiooni Fondi investeerimisportfelli koosseisu 31. detsembril 2013.a. kuulunud intressiriskiga investeeringute jaotuse kohta emitendi päritoluriikide ning lunastustähtaegade lõikes võib leida lisast 5.2 "Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtapaberid".

2.1.3 Muu hinnarisk

Hinnarisk on oht saada kahju Fondi investeerimisportfelli kuuluvate finantsinstrumentide turuhinna ebasoodsa muutuse tõttu. Hinnariski omavad praktiliselt kõik erinevad finantsinstrumendid ning peamiseks hinnariski maandamise viisiks on investeeringute hajutamine erinevate finantsinstrumentide tüüpide, turupiirkondade, majandusharude jms. vahel eeldusel, et hajutatud investeerimisportfellis liiguvad erinevate üksikinvesteeringute väärtused ajas ning suunas erinevalt ning tulemuseks on suhteliselt stabiilne Fondi investeerimisportfelli koguväärtus eeldusel, et korrelatsioon antud erinevate investeeringute vahel on väike.

Fondi erinevate investeeringute turuhindade väärtusi jälgivad Fondijuhiid igapäevaselt ning Fondi riskijuht ning Fondivalitseja riskijuht ning juhatuse igakuiselt.

Fondi hinnariski suurust ning selle realiseerumise tõenäosust vastavalt investeerimisportfellis olevate finantsinstrumentide volatiilsusele ning nende omavahelisele korrelatsioonile arvutatakse ning juhitakse VaR (*Value at Risk*) meetodi abil vastavalt Danske Bank A/S konsolideerimisgrupi poolt välja töötatud mudelitele.

Järgnevas tabelis on toodud VaR (*Value at Risk* e. finantskaotuse tõenäosuse) arvutuste tulemused protsendina Fondi osakute koguväärtusest ning miljonites eurodes seisuga 31. detsember, 2013. a. (VaR - 95% tõenäosusega ei ületa aastane Fondi koguväärtuse langus VaR numברי taset; ES - *expected shortfall*, negatiivse turustsenaariumi realiseerudes ei ületa Fondi koguväärtuse keskmine aastane langus 95% tõenäosusega ES numברי taset, Vol - volatiilsus):

	VaR	ES	Vol	VaR	ES	Vol
	%			mEUR		
Finantskaotuse tõenäosus	9.30%	11.89%	5.75%	1.00	1.30	0.60

Investeeringute aruandes on toodud 31. detsembri 2013. a. seisuga Fondi investeeringud erinevat tüüpi finantsinstrumentidesse ning nende osakaalud Fondi osakute koguväärtusest.

Lisa 2.2 Krediidirisk

Krediidirisk on oht, et väärtpaberi emitent ei täida oma kohustusi (intressimakse, investeeringu põhiosa tagastamine) ning tehing põhjustab Fondile kahjumi. Risk seondub peamiselt fondi investeerimisportfellis olevate võlaväärtpaberitega, kuid samuti sularahaga ning sellele samaväärsete positsioonidega.

Krediidiriski realiseerumise tõenäosust vähendatakse peamiselt kõrge reitinguga emitentide väärtpaberite soetamisega ning probleemse reitinguga vastaspoolte väärtpaberite vältimisega vastavalt fondi tingimustes toodud kriteeriumitele. Fondi krediidiriski jälgitakse igapäevaselt fondijuhtide ning Fondivalitseja riskijuhi poolt ning igakuiselt Fondivalitseja juhatuse poolt. Juhul, kui krediidirisk ei ole kooskõlas Fondi tingimustega, tuleb fondijuhtidel see viivitamatult tingimustega kooskõlla viia.

Fondi võlakirjade portfelli (st. portfell, millest on välja arvatud investeeringud läbi teiste investeerimisfondide ja börsil kaubeldavate fondide) kaalutud keskmine krediidireiting oli 2012. aasta lõpu seisuga BBB+ (Standard & Poor's skaalal).

Järgnevas tabelis on esitatud Fondi krediidiriskiga otseinvesteeringute (võlakirjad, hoiused, tähtajalised hoiused) jaotus erineva reitinguga emitentide vahel suhtes Fondi investeerimisportfelli koguväärtusesse. Investeeringute korral, mille reitingud erinevate reitinguagentuuride korral on erinevad, on arvesse võetud erinevatest reitingutest madalaim.

Reiting	31.12.2013	31.12.2012
AAA	0.00%	8.58%
AA+ kuni AA-	2.03%	2.18%
A+ kuni A-	8.00%	10.18%
BBB+ kuni BBB-	16.93%	16.39%
kuni BB+	0.00%	2.50%
NR	1.23%	0.04%
Krediidiriskiga otseinvesteeringud kokku	28.19%	39.88%

Seisuga 31.12.2013 moodustasid Fondi deponooriumi arvelduskontol hoitavad vahendid 18.86% Fondi varadest. Depoopanga Danske Bank A/S Eesti filiaali krediidireiting 31.12.2013 seisuga oli A- (Standard & Poor's skaalal).

2013 aastal ei olnud Fondi investeeringute hulgas selliseid investeeringuid, millel puudub representatiivne turuhind ja mis krediidiriski realiseerimise tõttu vajasisid alla hindamist.

Lisa 2.3 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Fond ei suuda vajalikke kohustusi, kulusid ja investeeringuid katta rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusriski juhtimiseks jälgitakse Fondi likviidsusvajadust igapäevaselt fondijuhtide poolt. Fondi likviidsusportfelli ehk likviidsete vahendite kogumit mõjutab eelkõige instrumenditasand, mistõttu likviidsusriski juhitakse eeskätt emitentide ja instrumentide selektsiooni käigus. S.t., et investeeringute tegemisel eelistatakse alati kõrge likviidsusega finantsinstrumente, mida on võimalik piisavalt kiiresti realiseerida Fondi likviidsusvajaduste täitmiseks.

Fondi likviidsusvajadust vastavalt rahavoogudele seoses lunastuste ja sissemaksetega jälgitakse igapäevaselt fondijuhtide ning Fondi raamatupidamist teostavate isikute poolt Fondi raamatupidamissüsteemi ning riskijuhtimise süsteemi abil.

Fondi hinnanguline likviidsete ning vähelikviidsete vahendite jaotus Fondi osakute koguväärtuse suhtes on toodud järgnevas tabelis. Seejuures „vähelikviidseteks“ varadeks on hinnatud subjektiivselt sellised varad, millede tegelik realiseerimine börsil, elektroonilistes kauplemissüsteemides või läbi mõne muu kanali, võib keskmisi päevaseid käibenumbreid jmt vajada tehingu jaotamist paljudeks osatehinguteks ning realiseerimist pikema aja jooksul. Sellised varad on näiteks osad Tallinna börsil kaubeldavad aktsiad jms. varad.

Investeeringute likviidsus	31.12.2013	31.12.2012
Likviidne	83.77%	91.27%
Vähelikviidne	16.23%	8.73%

Finantsinvesteeringute jaotus investeeringu lõpetamise kiiruse lõikes on esitatud järgnevas tabelis:

Investeeringu lõpetamise kiirus	31.12.2013	31.12.2012
Kuni 3 päeva	95.97%	97.51%
Üle 3 päeva	4.03%	2.49%

Fondi likviidsusvajadust vastavalt rahavoogudele seoses Fondi osakute märkimise ning lunastamisega jälgitakse igapäevaselt fondijuhtide ning Fondi raamatupidamist teostavate isikute poolt Fondi raamatupidamissüsteemi, Kogumispensioni Infosüsteemi (KOPIS) ning Fondivalitseja riskijuhtimise süsteemi abil.

Pensionifondi osakute tagasivõtmine ja sellega seonduv väljamaksete tegemine toimub vastavalt fondipensioni avaldusele igakuiselt, kvartaalselt kvartali viimase kuu või pensioniaasta viimase kuu 16.-20. kuupäeval.

Kohustuslike pensionifondi osakute vahetamised toimuvad kolm korda aastas: jaanuaris, mais ja septembris. Nõuetele vastav avaldus peab olema esitatud ja registripidajale laekunud hiljemalt üks kalendrikuu enne vahetuse toimumist:

- 30. novembril, et osakute vahetamine toimuks 1. jaanuarile järgneval esimesel tööpäeval,
- 31. märtsil, et osakute vahetamine toimuks 1. mail järgneval esimesel tööpäeval,
- 31. juulil, et osakute vahetamine toimuks 1. septembril või sellele järgneval esimesel tööpäeval.

Järgnevas tabelis on välja toodud Fondi kohustused suhtes Fondi investeeringute portfelli koguväärtusesse:

Kohustus	31.12.2013	31.12.2012
Võlgnevus fondivalitsejale (30 päeva)	0.12%	0.12%
Kohustus väärtpaberite ostuks (3 päeva)	0.00%	2.16%
Finantskohustused kokku	0.12%	2.28%

Lisa 2.4 Tegevus- ja operatsioonirisk

Tegevusriskid ning operatsiooniriskid on seotud Fondivalitseja siseprotseduuride, süsteemide, personali ja välisteguritega. Fondi tegevus- ja operatsiooniriske tuvastatakse ning hinnatakse nende realiseerumise tõenäosust, nende realiseerumise mõju ning nende juhtimise efektiivsust regulaarselt üks kord aastas toimuva operatsiooniriski enesehindamise abil.

Riskide enesehindamise tulemusena töötatakse vajaduse korral välja täiendavad riske maandavad meetmed. Seejuures määratakse kindlaks nende meetmete rakendamise tähtsajad ning nende meetmete rakendamise eest vastutajad.

Investeeringifondide valdkonda mõjutavad lisaks muudatused seadusandluses ning järelvalvega seotud regulatsioonide muudatused. Iga muudatus on seotud nii võimaluste kui ka ohtudega. Seetõttu jälgib Fondivalitseja neid valdkondi pidevalt. Samuti osaleb Fondivalitseja riskide vältimiseks Eesti Fondihaldurite Liidu töös ning hoiab end ennetavalt kursis seadusandluse- ning regulatiivses keskkonnas toimuvaga.

Lisa 3 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentide saldo koosneb nõudmiseni hoiustest krediidasutuses.

eurodes	Lisa nr.	31.12.2013	31.12.2012
Nõudmiseni hoiused	11	2 140 371	967 214
Kokku		2 140 371	967 214

Arveldusarved teenivad intresse üleöödeposiitide jääkidest. Üleöödeposiitide intressimäärad jäid 2013 majandusaastal vahemikku 0.00-0.15% (2012 majandusaastal vahemikus 0.10-0.35%).

Raha ja raha ekvivalendid valuutade lõikes.

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
EUR	2 041 408	935 664
USD	98 963	21 223
GBP	0	488
LTL	0	166
NOK	0	9 673
Kokku	2 140 371	967 214

Lisa 4 Finantsvarad ja -kohustused kategooriate lõikes

eurodes	Lisa nr.	Õiglasest väärtuses	Laenu ja nõuded	Muud kohustused	Bilansiline väärtus
					31.12.2013
Raha ja raha ekvivalendid	3	0	2 140 371	0	2 140 371
Finantsvara õiglasest väärtuses muutusega tulude ja kulude aruandes	5	9 183 298	0	0	9 183 298
Nõuded ja ettemaksed	6	0	21 478	0	21 478
		9 183 298	2 161 849	0	11 345 147
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	7	0	0	13 961	13 961
		0	0	13 961	13 961

					<u>31.12.2012</u>
Raha ja raha ekvivalendid	3	0	967 214	0	967 214
Finantsvara õiglasest väärtuses muutusega tulude ja kulude aruandes	5	9 809 672	0	0	9 809 672
Nõuded ja ettemaksud	6	0	29 723	0	29 723
		9 809 672	996 937	0	10 806 609
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	7	0	0	241 824	241 824
		0	0	241 824	241 824

Lisa 5 Finantsinvesteeringud

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande		
Aktsiad	578 468	376 205
Aktsiafondid	2 069 937	1 458 437
Võlakirjafondid	3 336 606	3 761 429
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	3 198 287	4 213 601
Finantsvarad kokku	9 183 298	9 809 672

Õiglasest väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

eurodes	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2013
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	578 468	0	0	578 468
Aktsiafondid	1 612 930	457 007	0	2 069 937
Võlakirjafondid	3 336 606	0	0	3 336 606
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	3 193 817	0	4 470	3 198 287
Kokku	8 721 821	457 007	4 470	9 183 298

eurodes	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2012
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	376 205	0	0	376 205
Aktsiafondid	1 194 962	263 475	0	1 458 437
Võlakirjafondid	3 761 429	0	0	3 761 429
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	4 209 131	0	4 470	4 213 601
Kokku	9 541 727	263 475	4 470	9 809 672

Hierarhias kasutatud tasemed:

1. tase- aktiivsel turul noteeritud hind
2. tase- hindamistehnika, mille sisendiks on turu informatsioon (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase- muud hindamismeetodid (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod) hinnanguliste sisenditega

2.tasemele on kategoriseeritud Fondis olev kinnine kinnisvarafond Eften Kinnisvarafond, mille ümberhindamisel on kasutatud antud fondi fondivalitseja Eften Capital AS poolt viimast avalikustatud NAVi seisuga 30.11.2013 (vaata ka investeringute aruanne lk. 38).

3.tasemele kategoriseeritud väärtpaberite hindamisel on kasutatud järgmisi põhimõtteid (vaata ka investeringute aruanne lk. 38):

Alta Real Estate Partners (EE4300100146) väärtusega 0 eurot - võlakiri on hinnastatud kasutades korrigeeritud soetusmaksumuse meetodit, emitendi pankrotiprotsess on lõppenud ja varad võlausaldajate vahel jaotatud, samas jätkub võlakirjadele garantii välja andnud ettevõtte pankrotimenetlus, oodatav varade taastumisväärtus arvestades ettevõtte varasid ja kohustusi võlakirjainvestori jaoks nullilähedane; Vladaja OÜ (EE3300076769) väärtusega 3 200 eurot- võlakirjal puudub kindel lõpptähtaeg, lunastamine toimub pärast alusvaraks olevate kinnisvaraprojektide realiseerimist, võlakiri on hinnastatud kasutades korrigeeritud soetusmaksumuse meetodit vastavalt Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrale; Vladaja II (EE3300109925) väärtusega 1 270 eurot- võlakirjal puudub kindel lõpptähtaeg, lunastamine toimub pärast alusvaraks olevate kinnisvaraprojektide realiseerimist, võlakiri on hinnastatud kasutades korrigeeritud soetusmaksumuse meetodit vastavalt Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrale.

5.1 Aktsiad ja fondiosakud

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
	Õiglane väärtus	Õiglane väärtus
Aktsiad	578 468	376 205
Aktsiafondid	2 069 937	1 458 437
Võlakirjafondid	3 336 606	3 761 429
Kokku	5 985 011	5 596 071

Aktsiad ja fondiosakud on liigitatud õiglasest väärtuses muutusega tulude ja kulude aruandes finantsvaradeks.

Aktsiad ja fondiosakud* jagunevad emitendi päritoluriikide lõikes järgmiselt:

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Austria	399	412
Eesti	575 824	317 252
Iirimaa	2 093 234	2 538 526
Kanada	33 366	0
Leedu	0	5 457
Luksemburg	59 816	0
Norra	0	13 887
Poola	21 506	6 472
Prantsusmaa	46 710	27 519
Rootsi	0	29 462
Saksamaa	486 725	275 416
Soome	1 708 905	1 435 126
Taani	617 081	684 877
Tšehhi	31 076	28 200
USA	234 067	153 842
Venemaa	76 302	79 623
Kokku	5 985 011	5 596 071

*Fondiosakute puhul loetakse emitendi päritoluriigiks riiki, kus fond on registreeritud.

Aktsiad ja fondiosakud jagunevad valuutade lõikes järgmiselt:

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
EUR	5 513 930	5 136 202
USD	272 049	233 465
GBP	146 450	51 123
SEK	0	126 722
NOK	0	13 887
CZK	31 076	28 200
PLN	21 506	6 472
Kokku	5 985 011	5 596 071

5.2 Võlakirjad

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
	Õiglane väärtus	Õiglane väärtus
Fikseeritud tulumääraga võlakirjad		
Valitsuse võlakirjad	1 128 969	2 786 647
Muud võlakirjad	1 838 930	931 560
Kokku	2 967 899	3 718 207
Ujuva tulumääraga võlakirjad		
Finantsasutuste võlakirjad	230 388	495 394
Kokku	230 388	495 394
Võlakirjad kokku	3 198 287	4 213 601

Võlakirjade õiglase väärtus sisaldab kogunenud intresse 31.12.2013 seisuga 55 978 eurot (2012: 68 927 eurot).

Võlakirjad jagunevad valuutade lõikes järgmiselt:

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
EUR	3 198 287	3 685 537
USD	0	528 064
Kokku	3 198 287	4 213 601

Võlakirjad jagunevad lunastustähtaegade lõikes õiglase väärtuse alusel järgmiselt:

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Kuni kuus kuud	230 388	0
Kuus kuud kuni üks aasta	197 948	0
Üks aasta kuni kaks aastat	3 200	436 276
Kaks kuni kolm aastat	1 270	409 420
Kolm kuni neli aastat	1 020 892	543 375
Neli kuni viis aastat	1 395 568	1 474 996
Üle viie aasta	349 021	1 349 534
Kokku	3 198 287	4 213 601

Võlakirjad jagunevad emitendi päritoluriikide lõikes järgmiselt:

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Bulgaaria	0	278 117
Eesti	857 405	811 449
Euroopa Liit	0	527 202
Holland	230 388	230 828
Leedu	645 060	680 214
Läti	477 885	388 187
Poola	0	156 557
Slovakkia	285 961	291 892
Soome	135 460	379 141
Taani	0	264 566
Tšehhi	197 948	205 448
Venemaa	368 180	0
Kokku	3 198 287	4 213 601

Lisa 6 Nõuded ja ettemaksed

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Laekumata dividendid	18 465	27 604
Muud nõuded	3 013	2 119
Kokku	21 478	29 723

31.12.2013 seisuga olid Fondil nõuetena kajastatud laekumata dividendid summas 18 465 eurot (2012: 27 604 eurot).

Muude nõuetena on kajastatud Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatelt fondivalitsejatelt saadaolevad vahendustasu summad, mis on arvestatud Fondi poolt tehtud investeringutelt nimetatud fondivalitsejate poolt valitsetavatesse fondidesse.

Lisa 7 Finantskohustused

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Võlgnevus fondivalitsejale	13 961	13 107
Kohustus väärtpaperite ostuks	0	228 567
Tehingutasude võlgnevus	0	150
Kokku	13 961	241 824

Võlgnevus Fondivalitsejale on Fondivalitsejale arvestatud valitsemistasu summa Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viienda pangapäeval.

Lisa 8 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

Tegevuse algus: juuni 2002 a.

eurodes	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus	Osakute arv aruandeperioodi lõpu seisuga
31.12.2013	11 331 186	0.99139	11 429 566
31.12.2012	10 564 785	0.96178	10 984 602
31.12.2011	9 185 749	0.88488	10 380 777
31.12.2010	9 355 893	0.92126	10 155 552
31.12.2009	8 569 710	0.86153	9 949 864
31.12.2008	7 536 407	0.80081	9 407 932
31.12.2007	6 958 100	0.86545	8 036 636
31.12.2006	5 477 455	0.82893	6 607 026
31.12.2005	4 073 287	0.79059	5 150 160
31.12.2004	2 610 916	0.73115	3 570 083
31.12.2003	1 315 328	0.68449	1 921 826
31.12.2002	361 527	0.66212	545 856

Lisa 9 Investeeringute tulu

eurodes	2013	2012
Intressitulu		
Pangahoiustelt	2 662	5 502
Võlakirjadelt	123 605	157 276
Intressitulu kokku	126 267	162 778
Dividenditulu	99 161	109 052
Neto realiseerunud tulu		
Aksiatelt ja fondiosakutelt	147 327	102 519
Võlakirjadelt	114 007	82 268
Tuletisinstrumentidelt	0	-19 024
Neto realiseerunud tulu kokku	261 334	165 763
Neto realiseerumata tulu		
Aksiatelt ja fondiosakutelt	150 345	323 883
Võlakirjadelt	-144 818	193 715
Neto realiseerumata tulu kokku	5 527	517 598
Tulu valuutakursi muutusest	-11 688	6 551
Muud finantstulud	11 248	7 780
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest	266 421	697 692
Investeeringute tulu kokku	491 849	969 522

Lisa 10 Tegevuskulud

eurodes	2013	2012
Valitsemistasud	-158 745	-145 901
Tehingutasud	-1 578	-3 283
Fondi tegevuskulud kokku	-160 323	-149 184

Lisa 11 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse Fondivalitsejat ning teisi Fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtjaid.

Fond maksab igakuiselt valitsemistasu Fondivalitsejale. Alljärgnevates tabelites on esitatud makstud valitsemistasu summad Fondivalitsejale ning võlgnevused aasta lõpu seisuga, võrdlevalt 2013. ja 2012. aasta kohta.

eurodes	2013	2012
Makstud valitsemistasu fondivalitsejale	-158 745	-145 901
Makstud tehingutasusid depositooriumile	-538	-996
eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Võlgnevus fondivalitsejale	-13 961	-13 107

Tehinguid teiste Fondivalitseja poolt valitsetavate fondidega Fond 2013. aastal ei teinud (2012:0 eurot).

Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjatega tehtud tehingute maht ja makstud teenustasud on esitatud üksikasjalikult alljärgnevalt:

eurodes	31.12.2013			
Vahendaja	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud vahendustasude summa	Kaalutud keskmine tasu
Väärtpaberibörsil kaubeldavad väärtpaberid				
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	1	250 000	0	0.00%
Danske Bank Finland	1	55 340	0	0.00%
Väärtpaberibörsil mittekaubeldavad väärtpaberid ja muu vara				
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	12	930 740	0	0.00%
Konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud kokku	14	1 236 080	0	0.00%

eurodes	31.12.2012			
Vahendaja	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud vahendustasude summa	Kaalutud keskmine tasu
Väärtpaberibörsil kaubeldavad väärtpaberid				
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	1	263 597	0	0.00%
Danske Bank A/S Lithuania Branch	2	498 200	0	0.00%
Väärtpaberibörsil mittekaubeldavad väärtpaberid ja muu vara				
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	10	1 463 287	0	0.00%
Konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud kokku	13	2 225 084	0	0.00%

Fond teenis intressitulu konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjatega seonduvalt nõudmiseni ja tähtajaliste hoiuste paigutustelt järgmiselt:

eurodes	2013	2012
Ingressitulumad seotud osapooltelt	2 662	1 451
Danske Bank A/S Eesti filiaal	2 662	1 451

Saldod seotud osapooltega:

eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Nõudmiseni hoiused	2 140 371	967 214
Danske Bank A/S Eesti filiaal	2 140 371	967 214
Nõue konsolideerimisgrupi ettevõtte vastu	3 013	2 119
Danske Bank A/S Eesti filiaal	3 013	2 119

Fondivalitsejale kuulub 31.12.2013 seisuga 500 000 Fondi osakut, mis moodustas 4.37% Fondi puhaväärtusest (31.12.2012: 4.55%).

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Tehingutasude aruandes on kajastatud Fondi investeringute soetamisel ja vöörandamisel tehingu vahendajatele makstavaid komisjonitasusid. Tehingud, mille puhul alusvaluuta on esitlusvaluutast erinev, on konverteeritud ümber bilansipäeva kursiga.

eurodes				31.12.2013	
Vahendaja	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud vahendustasude summa	Kaalutud keskmine tasu	
Väärtpaberibörsil kaubeldavad väärtpaberid					
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	1	250 000	0	0.00%	
Commerzbank AG	25	1 767 984	0	0.00%	
Barclay Bank PLC London	16	1 161 647	851	0.07%	
AB DNB Bankas	2	265 952	0	0.00%	
Goldman Sachs International	2	497 992	0	0.00%	
Citigroup Global Markets Limited	1	121 038	0	0.00%	
Rabobank	1	406 493	0	0.00%	
SEB Banka	1	97 167	0	0.00%	
Danske Bank Finland	1	55 340	0	0.00%	
SEB Pank	15	944 836	189	0.02%	
Väärtpaberibörsil kaubeldavad väärtpaberid kokku	65	5 568 449	1 040	0.02%	
sh samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud tehingutasud:					
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	1	250 000	0	0.00%	
Danske Bank Finland	1	55 340	0	0.00%	
Konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud kokku	2	305 340	0	0.00%	
Väärtpaberibörsil mittekaubeldavad väärtpaberid ja muu vara					
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	12	930 740	0	0.00%	
EFTEN Kinnisvarafond AS	1	155 000	0	0.00%	
Väärtpaberibörsil mittekaubeldavad väärtpaberid kokku	13	1 085 740	0	0.00%	
sh samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud tehingutasud:					
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	12	930 740	0	0.00%	
Konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud kokku	12	930 740	0	0.00%	
Kokku	78	6 654 189	1 040	0.02%	

eurodes

31.12.2012

Vahendaja	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud vahendustasude summa	Kaalutud keskmine tasu
Väärtpaberibörsil kaubeldavad väärtpaberid				
Barclay Bank PLC London	28	2 834 632	1 341	0.01%
Commerzbank AG	10	906 043	0	0.00%
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	1	263 597	0	0.00%
Danske Bank A/S Lithuania Branch	2	498 200	0	0.00%
Nordea Bank PLC. Eesti filiaal	1	347 071	0	0.00%
SEB Pank	22	2 208 138	946	0.01%
Citigroup Global Markets Limited	2	593 679	0	0.00%
Goldman Sachs International	2	406 389	0	0.00%
Deutsche Bank	2	407 683	0	0.00%
AB DNB Bankas	1	235 338	0	0.00%
UniCredit	3	737 043	0	0.00%
Väärtpaberibörsil kaubeldavad väärtpaberid kokku	74	9 437 813	2 287	0.02%
sh samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud tehingutasud:				
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	1	263 597	0	0.00%
Danske Bank A/S Lithuania Branch	2	498 200	0	0.00%
Konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud kokku	3	761 797	0	0.00%
Väärtpaberibörsil mittekaubeldavad väärtpaberid ja muu vara				
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	10	1 463 287	0	0.00%
EFTEN Kinnisvarafond AS	2	244 999	0	0.00%
Väärtpaberibörsil mittekaubeldavad väärtpaberid kokku	12	1 708 286	0	0.00%
sh samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud tehingutasud:				
Danske Bank A/S Eesti Filiaal	10	1 463 287	0	0.00%
Konsolideerimisgruppi kuuluvatele vahendajatele makstud kokku	10	1 463 287	0	0.00%
Kokku	86	11 146 099	2 287	0.02%

Investeeringute aruanne

31.12.2013 seisuga
eurodes

Nimetus/ väljaandja	ISIN-kood	Riik*	Reiting**	Nominaal	Valuuta	Lunastus- tähtaeg	Intressi- määr [%]	Kogus (tk)	Soetus- maksu- mus kokku	Soetus- maksu- mus ühikule***	Õiglane väärtus ühikule	Õiglane väärtus kokku 31.12.2013	Osakaal fondi aktivate turu- väärtusest[%]
Võlakirjad ja kommertspaberid													
Alta Real Estate Partners (P)	EE4300100146	Läti	NR/NR	1 000	EUR	14.10.2015		250	250 000	1 000.00	0.00	0	0.00
Eesti Energia	XS0763379343	Eesti	Baa1/BBB+	1 000	EUR	2.10.2018	4.25	390	391 824	1 004.68	1 102.98	430 162	3.79
Elering	XS0645947457	Eesti	A3/NR	1 000	EUR	12.07.2018	4.62	375	408 405	1 089.08	1 127.39	422 773	3.73
Gazprom Neft	XS0922296883	Venemaa	Baa2/BBB-	1 000	EUR	26.04.2018	2.93	152	147 455	970.10	1 006.76	153 027	1.35
Gazprom OAO	XS0805582011	Venemaa	Baa1/BBB	1 000	EUR	15.03.2017	3.76	200	206 781	1 033.90	1 075.76	215 153	1.90
Latvenergo	LV0000801090	Läti	Baa3/NR	1 000	EUR	15.12.2017	2.80	264	266 037	1 007.72	1 001.23	264 324	2.33
Latvenergo	LV0000801165	Läti	Baa3/NR	1 000	EUR	22.05.2020	2.80	216	212 526	983.91	988.71	213 561	1.88
Leedu Vabariik	XS0327304001	Leedu	Baa1/BBB	1 000	EUR	7.02.2018	4.85	340	364 947	1 073.37	1 145.90	389 606	3.43
Leedu Vabariik	LT1000600270	Leedu	Baa1/BBB	1 000	EUR	22.09.2017	4.95	230	235 338	1 023.21	1 110.67	255 454	2.25
Rabobank Nederland	XS0627162075	Holland	Aa2/AA-	1 000	EUR	19.05.2014	0.57	230	230 545	1 002.37	1 001.69	230 388	2.03
Ramirent OYJ	FI4000051040	Soome	NR/NR	1 000	EUR	21.03.2019	4.38	130	130 791	1 006.09	1 042.00	135 460	1.19
Slovakkia Vabariik	XS0299989813	Slovakkia	A2/A	1 000	EUR	15.05.2017	4.38	250	275 715	1 102.86	1 143.84	285 961	2.53
Tšehhi Vabariik	XS0427020309	Tšehhi	A1/AA-	1 000	EUR	5.11.2014	4.50	190	200 335	1 054.39	1 041.83	197 948	1.74
Vladaja II (PLT)	EE3300109925	Eesti	NR/NR	1	EUR	10.01.2016		1 270	1 270	1.00	1.00	1 270	0.01
Vladaja OÜ (PP)	EE3300076769	Eesti	NR/NR	1	EUR	30.09.2015		40 000	41 200	1.03	0.08	3 200	0.03
Kokku									3 363 169			3 198 287	28.19
Võlakirjafondid ja ETFid													
DI Global Corporate Bond	LU0123484106	Taani			EUR			18 450	538 365	29.18	33.45	617 081	5.44
DI Emerging Markets Debt Fund	FI0008803325	Soome			EUR			183 429	455 000	2.48	2.32	425 936	3.75
DI Euro Corporate Bond Fund	FI0008803168	Soome			EUR			678 213	183 965	0.27	0.31	211 236	1.86
DI Euro High Yield Fund	FI0008810163	Soome			EUR			213 953	303 798	1.42	1.59	339 158	2.99
DI High Yield Fund	FI0008808951	Soome			EUR			138 988	215 000	1.55	1.62	225 079	1.98
iShares BC Emerging Market Local Govt	DE000A1JB4Q0	lirimaa			EUR			3 300	240 910	73.00	59.38	195 954	1.73
iShares BC Euro Corp Bond ex-Fin	DE000A0YEEEX4	lirimaa			EUR			6 213	656 229	105.62	109.77	682 001	6.01
iShares BC Euro Corp Bond ex-Fin 1-5	DE000A0YEEY2	lirimaa			EUR			3 970	412 224	103.83	107.18	425 505	3.75
iShares Markit iBoxx Euro High Yield	DE000A1C8QTO	lirimaa			EUR			1 950	214 773	110.14	110.08	214 656	1.89
Kokku									3 220 264			3 336 606	29.40
Aktsiad													
Apple Inc	US0378331005	Ameerika Ühendriigid			EUR			177	64 466	364.21	405.00	71 685	0.63
Ekspress Grupp AS	EE3100016965	Eesti		0.60	EUR			14 500	16 240	1.12	1.14	16 530	0.15
Encana Corp.	CA2925051047	Kanada			USD			2 550	33 181	13.01	13.08	33 366	0.29
Fiskars OYj	FI0009000400	Soome			EUR			408	6 729	16.49	19.55	7 976	0.07
General Electric Co	US3696041033	Ameerika Ühendriigid		0.06	USD			914	9 893	10.82	20.32	18 572	0.16
Globaltrans Investments	US37949E2046	Venemaa		0.1	USD			1 440	13 831	9.61	11.53	16 598	0.15
Kesko OYJ (B-share)	FI0009000202	Soome		2	EUR			1 870	40 020	21.40	26.80	50 116	0.44
Lukoil ADR	US6778621044	Venemaa		0.025	USD			580	11 901	20.52	45.27	26 257	0.23
Metro AG	DE0007257503	Saksamaa			EUR			809	19 374	23.95	35.20	28 477	0.25

Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 AASTAARUANNE 2013

Mobile Telesystems-SP ADR	US6074091090	Venemaa	0.1 RUB	USD	1 500	12 748	8.50	15.68	23 520	0.21
Neste Oil Oyj	FI0009013296	Soome		EUR	1 850	14 638	7.91	14.37	26 584	0.23
Nokian Renkaat OYJ	FI0009005318	Soome		EUR	675	19 500	28.89	34.87	23 537	0.21
Norilsk Nickel ADR	US46626D1081	Venemaa	1 RUB	USD	824	2 693	3.27	12.05	9 928	0.09
Orange SA	FR0000133308	Prantsusmaa		EUR	5 190	55 053	10.61	9.00	46 710	0.41
Pegas Nonwovens SA	LU0275164910	Tšehhi	1.24 EUR	CZK	1 440	42 876	29.78	21.58	31 076	0.27
Pelion SA	PLMEDCS00015	Poola	2 PLN	PLN	866	12 027	13.89	24.83	21 506	0.19
PI Power International Ltd.	AT0000A05W59	Austria		EUR	3 170	31 700	10.00	0.13	399	0.00
Stora Enso OYj	FI0009005961	Soome	1.70 EUR	EUR	3 200	15 069	4.71	7.30	23 344	0.21
Tallink Grupp LA	EE3100004466	Eesti	0.60 EUR	EUR	34 000	25 169	0.74	0.89	30 260	0.27
Tallinna Kaubamaja	EE0000001105	Eesti	0.60 EUR	EUR	3 356	18 626	5.55	5.30	17 787	0.16
Tallinna Vesi AS	EE3100026436	Eesti	0.60 EUR	EUR	4 558	35 939	7.88	11.90	54 240	0.48
Kokku						501 673			578 468	5.10
Aktsiafondid ja ETFid										
DI China Fund	FI0008808514	Soome		EUR	25 204	55 952	2.22	2.16	54 553	0.48
DI Eastern Europe Convergence Fund	FI0008811252	Soome		EUR	53 031	45 293	0.85	0.85	45 061	0.40
DI Europe High Dividend Fund	FI0008804158	Soome		EUR	506	23 750	46.90	48.63	24 626	0.22
DI Japanese Equity Fund	FI0008802905	Soome		EUR	731 746	65 623	0.09	0.11	81 209	0.72
DI Russia Fund	FI0008807102	Soome		EUR	65 259	162 144	2.48	2.61	170 488	1.50
DB x-trackers CSI300 China Index	LU0779800910	Luksemburg		EUR	11 071	65 518	5.92	5.40	59 817	0.53
EFTEN Kinnisvarafond	EE3100097411	Eesti		EUR	240 214	400 000	1.67	1.90	457 007	4.03
iShares DAX ETF	DE0005933931	Saksamaa		EUR	1 024	67 144	65.57	85.75	87 808	0.77
iShares Euro STOXX 600	DE0002635307	Saksamaa		EUR	7 133	193 089	27.07	32.91	234 747	2.07
iShares FTSE 100 ETF	IE0005042456	Iirimaa		GBP	18 308	137 181	7.49	8.00	146 450	1.29
iShares MSCI Emerging Markets	DE000A0HGZT7	Iirimaa		EUR	1 690	48 773	28.86	28.28	47 793	0.42
iShares MSCI Italy	US4642868552	Ameerika Ühendriigid		USD	12 725	118 001	9.27	11.30	143 810	1.27
iShares MSCI Japan EUR Hedged	DE000A1H53P0	Iirimaa		EUR	1 670	61 732	36.97	38.78	64 762	0.57
iShares MSCI World	DE000A0HGZR1	Iirimaa		EUR	6 720	166 318	24.75	25.50	171 360	1.51
iShares SP 500	DE0002643889	Iirimaa		EUR	10 860	121 043	11.15	13.33	144 753	1.28
iShares STOXX Europe 600 Utilities	DE000A0Q4R02	Saksamaa		EUR	4 841	129 443	26.74	28.03	135 693	1.20
Kokku						1 861 004			2 069 937	18.26
Muud varad										
Pangaarved (Danske Bank A/S Eesti filiaal)		Eesti		USD		98 963			98 963	0.87
Pangaarved (Danske Bank A/S Eesti filiaal)		Eesti		EUR		2 041 408			2 041 408	17.99
Mitmesugused nõuded		Eesti		EUR		21 478			21 478	0.19
Kokku						2 161 849			2 161 849	19.05
Fondi varad kokku 31.12.2013						11 107 959			11 345 147	100.00

* Päritolu riik (väärtpaberi emitent, fondi või krediidiasutuse registreerimise riik, kinnisvara asukoht), või rahvusvaheline organisatsioon (SUP)

** Emitendi reiting formaadis "Moody" s reiting / S&P s reiting". "NR" tähistab reitingu puudumist

*** Võlakirjade soetusmaksumus sisaldab kogunenud intresse soetushetke seisuga ning turuväärtus kogunenud intresse ümberhindluse hetke seisuga.

Soetuse ning ümberhindluse vahelisel perioodil laekunud intressid võlakirjade ridadel ei kajastu.

(P) Emitendi pankrotiprotsess on lõppenud ja varad võlausaldajate vahel jaotatud, samas jätkub võlakirjadele garantii välja andnud ettevõtte pankrotimenetlus

(PLT) Kindel lõpptähtaeg puudub, võlakiri lunastatakse pärast vastavate projektide realiseerimist

(PP) Emitendi pankrotiprotsess on käimas

Investeeringute aruanne
31.12.2012 seisuga
eurodes

Nimetus/ väljaandja	ISIN-kood	Riik*	Reiting**	Nominaal	Valuuta	Lunastus- tähtaeg	Intressi- määr [%]	Kogus (tk)	Soetus- maksu- mus kokku	Soetus- maksu- mus ühikule***	Õiglane väärtus ühikule	Õiglane väärtus kokku 31.12.2012	Osakaalfondi aktivite turu- väärtusest[%]
Võlakirjad ja													
kommertspaberid													
Alta Real Estate Partners (P)	EE4300100146	Läti		1000 EUR	EUR	14.10.2015		250	250 000	1 000.00	0.00	0	0.00
Bulgaaria Vabariik	XS0802005289	Bulgaaria	Baa2/BBB	1000 EUR	EUR	9.07.2017	4.25	250	255 445	1 021.78	1 112.47	278 117	2.57
Danske Bank A/S	XS0336634711	Taani	Ba1/BB+	1000 EUR	EUR	20.03.2016	6.00	250	263 597	1 054.39	1 058.26	264 566	2.45
Eesti Energia	XS0763379343	Eesti	Baa1/BBB+	1000 EUR	EUR	2.10.2018	4.25	350	347 071	991.63	1 101.05	385 369	3.57
Elering	XS0645947457	Eesti	A3/NR	1000 EUR	EUR	12.07.2018	4.62	375	408 405	1 089.08	1 124.29	421 610	3.90
Euroopa Liit	EU000A1GKVZ9	Euroopa Liit	Aaa/AAA	1000 EUR	EUR	4.12.2015	2.50	380	397 789	1 046.81	1 069.00	406 220	3.76
Euroopa Liit	EU000A1GRYT1	Euroopa Liit	Aaa/AAA	1000 EUR	EUR	3.06.2016	2.75	110	114 012	1 036.47	1 099.84	120 983	1.12
Latvenergo	LV0000801090	Läti	Baa3/NR	1000 EUR	EUR	15.12.2017	2.80	120	119 806	998.38	1 000.92	120 110	1.11
Leedu Vabariik	XS0327304001	Leedu	Baa1/NR	1000 EUR	EUR	7.02.2018	4.85	140	143 748	1 026.77	1 167.24	163 414	1.51
Leedu Vabariik	LT1000600270	Leedu	Baa1/NR	1000 EUR	EUR	22.09.2017	4.95	230	235 338	1 023.21	1 116.57	256 812	2.38
Leedu Vabariik	XS0541528682	Leedu	Baa1/NR	1000 EUR	USD	14.09.2017	5.12	300	234 034	780.11	866.63	259 988	2.41
Läti Vabariik	XS0747927746	Läti	Baa3/BBB	1000 EUR	USD	22.02.2017	5.25	310	238 360	768.90	864.76	268 077	2.48
Poola Vabariik	XS0242491230	Poola	A2/A-	1000 EUR	EUR	1.02.2016	3.62	140	143 972	1 028.37	1 118.27	156 557	1.45
Rabobank Nederland	XS0627162075	Holland	Aa2/AA-	1000 EUR	EUR	19.05.2014	0.54	230	230 545	1 002.37	1 003.60	230 828	2.14
Slovakkia Vabariik	XS0299989813	Slovakkia	A2/A	1000 EUR	EUR	15.05.2017	4.38	250	275 715	1 102.86	1 167.57	291 892	2.70
Soome Vabariik	FI4000010848	Soome	Aaa/AAA	1000 EUR	EUR	15.04.2020	3.38	320	343 533	1 073.54	1 184.82	379 141	3.51
Tsehhi Vabariik	XS0427020309	Tsehhi	A1/AA-	1000 EUR	EUR	5.11.2014	4.50	190	200 335	1 054.39	1 081.30	205 448	1.90
Vladaja II (PLT)	EE3300109925	Eesti		1 EUR	EUR	10.01.2016		1 270	1 270	1.00	1.00	1 270	0.01
Vladaja OÜ	EE3300076769	Eesti		1 EUR	EUR	30.09.2015		40 000	41 200	1.03	0.08	3 200	0.03
Kokku									4 244 175			4 213 602	38.99
Võlakirjafondid ja ETFid													
DI Global Corporate Bond	LU0123484106	Taani			EUR			18 450	538 365	29.18	31.85	587 617	5.44
DI Emerging Markets Debt Fund	FI0008803325	Soome			EUR			141 226	350 000	2.48	2.48	350 907	3.25
DI Euro Corporate Bond Fund	FI0008803168	Soome			EUR			678 213	183 965	0.27	0.30	203 518	1.88
DI Euro High Yield Fund	FI0008810163	Soome			EUR			213 953	303 798	1.42	1.46	312 281	2.89
iShares BC Emerging Market Local Govt	DE000A1JB4Q0	lirimaa			EUR			6 300	458 290	72.74	72.95	459 585	4.25
iShares BC Euro Corp Bond ex-Fin	DE000A0YEEY2	lirimaa			EUR			6 213	656 229	105.62	110.79	688 338	6.37
iShares BC Euro Corp Bond ex-Fin 1-5	DE000A0YEEY2	lirimaa			EUR			3 970	412 224	103.83	107.29	425 941	3.94
iShares Markit iBoxx \$ Corp Bond	DE000A0DPYY0	lirimaa			EUR			3 150	260 914	82.83	87.40	275 310	2.55
iShares Markit iBoxx Euro High Yield	DE000A1C80T0	lirimaa			EUR			1 950	214 773	110.14	110.39	215 261	1.99
iShares Morningstar \$ EM Corp Bond	DE000A1J0BJ3	lirimaa			EUR			3 000	245 850	81.95	80.89	242 670	2.25
Kokku									3 624 408			3 761 429	34.81
Aktsiad													
AB City Service	LT0000127375	Leedu		1 LTL	EUR			2 934	10 993	3.75	1.86	5 457	0.05

Cisco Systems Inc.	US17275R1023	Ameerika Ühendriigid	0.001 USD	USD	1 958	23 366	11.93	14.86	29 092	0.27
Fiskars OYj	FI0009000400	Soome		EUR	408	6 729	16.49	16.69	6 810	0.06
France Telecom SA	FR0000133308	Prantsusmaa	4 EUR	EUR	3 300	38 429	11.65	8.34	27 519	0.25
General Electric Co	US3696041033	Ameerika Ühendriigid	0.06 USD	USD	1 593	17 984	11.29	15.87	25 283	0.23
Globaltrans Investments	US37949E2046	Venemaa	0.1 USD	USD	1 440	14 427	10.02	12.48	17 977	0.17
Kesko OYJ (B-share)	FI0009000202	Soome	2 EUR	EUR	1 290	25 271	19.59	24.77	31 953	0.30
Lukoil ADR	US6778621044	Venemaa	0.025 RUB	USD	580	12 414	21.40	50.02	29 011	0.27
Marine Harvest ASA	NO0003054108	Norra	0.75 NOK	NOK	19 950	6 422	0.32	0.70	13 887	0.13
Mobile Telesystems-SP	US6074091090	Venemaa	0.1 RUB	USD	1 500	13 297	8.86	14.10	21 153	0.20
Neste Oil Oyj	FI0009013296	Soome		EUR	1 850	14 638	7.91	9.77	18 075	0.17
Nokia Renkaat OYJ	FI0009005318	Soome		EUR	675	19 500	28.89	30.10	20 318	0.19
Norilsk Nickel ADR	US46626D1081	Venemaa	1 RUB	USD	824	2 809	3.41	13.94	11 483	0.11
Pegas Nonwovens SA	LU0275164910	Tsehhi	1.24 EUR	CZK	1 440	46 722	32.45	19.58	28 200	0.26
Peñon SA	PLMEDCS00015	Poola	2 PLN	PLN	866	12 235	14.13	7.47	6 472	0.06
PI Power International Ltd.	AT0000A05W59	Austria		EUR	3 170	31 700	10.00	0.13	412	0.00
Stora Enso Oyj	FI0009005961	Soome	1.7 EUR	EUR	3 200	15 069	4.71	5.25	16 784	0.16
Zynga Inc.	US98986T1088	Ameerika Ühendriigid		USD	7 000	14 070	2.01	1.79	12 544	0.12
Tallink Grupp LA	EE3100004466	Eesti	0.60 EUR	EUR	30 000	21 637	0.72	0.86	25 920	0.24
Tallinna Vesi AS	EE3100026436	Eesti	0.60 EUR	EUR	3 028	21 802	7.20	9.20	27 858	0.26
Kokku						369 516			376 205	3.48
Aktsiafondid ja ETFid										
Danske Fund Sweden	LU0074604223	Taani		SEK	2 095	92 137	43.98	46.43	97 260	0.90
DI Eastern Europe Convergence Fund	FI0008811252	Soome		EUR	129 505	130 302	1.01	0.86	111 847	1.03
DI Emerging Asia Fund	FI0008803978	Soome		EUR	2 216	55 410	25.01	32.35	71 681	0.66
DI Europe High Dividend Fund	FI0008804158	Soome		EUR	506	23 750	46.90	42.36	21 450	0.20
DI Finland Fund	FI0008806898	Soome		EUR	1 533	79 100	51.61	54.48	83 499	0.77
DI Japanese Equity Fund	FI0008802905	Soome		EUR	731 746	65 623	0.09	0.09	69 201	0.64
DI Nordic Opportunities Fund	FI0008810312	Soome		EUR	34 801	37 880	1.09	1.18	41 061	0.38
DI Russia Fund	FI0008807102	Soome		EUR	30 902	75 000	2.43	2.45	75 742	0.70
EFTEN Kinnisvarafond	EE3100097411	Eesti	0.60 EUR	EUR	155 049	244 999	1.58	1.70	263 475	2.44
XACT OMXS30	SE0000693293	Rootsi		SEK	2 350	23 683	10.08	12.54	29 462	0.27
iShares DAX ETF	DE0005933931	Saksamaa		EUR	1 006	56 780	56.44	68.90	69 313	0.64
iShares Euro STOXX 600 DE	DE0002635307	Saksamaa		EUR	4 252	98 334	23.13	28.30	120 332	1.11
iShares FTSE 100 ETF	IE0005042456	Irish		GBP	7 110	44 242	6.22	7.19	51 123	0.47
iShares MSCI Brazil	DE000A0HG2M1	Irish		EUR	1 065	35 435	33.27	33.56	35 741	0.33
iShares MSCI Emerging Markets	DE000A0HGZT7	Irish		EUR	1 690	48 773	28.86	31.23	52 779	0.49
iShares MSCI Italy	US4642868552	Ameerika Ühendriigid		USD	8 547	77 592	9.08	10.17	86 923	0.80
iShares SP 500	DE0002643889	Irish		EUR	8 620	75 740	8.79	10.65	91 777	0.85
iShares STOXX Europe 600 Utilities	DE000A0Q4R02	Saksamaa		EUR	3 260	85 088	26.10	26.31	85 771	0.79
Kokku						1 349 867			1 458 437	13.50
Muud varad										
Pangaarved (Danske Bank A/S Eesti filiaal)		Eesti		USD		21 223			21 223	0.20
Pangaarved (Danske Bank A/S Eesti filiaal)		Eesti		EUR		935 664			935 664	8.66
Pangaarved (Danske Bank A/S Eesti filiaal)		Eesti		GBP		488			488	0.00

Pangaarved (Danske Bank A/S Eesti filiaal)	Eesti	LTL	166	166	0.00
Pangaarved (Danske Bank A/S Eesti filiaal)	Eesti	NOK	9 673	9 673	0.09
Mitmesugused nõuded	Eesti	EUR	29 723	29 723	0.28
Kokku			996 937	996 937	9.23

Fondi varad kokku 31.12.2012			10 584 904	10 806 609	100.00
-------------------------------------	--	--	-------------------	-------------------	---------------

* Päritolu riik (väärtpaberi emitent, fondi või krediidiasutuse registreerimise riik, kinnisvara asukoht), või rahvusvaheline organisatsioon (SUP)

** Emitendi reiting formaadis "Moody" s reiting/S&P s reiting". "NR tähistab reitingu puudumist

*** Võlakirjade soetusmaksumus sisaldab kogunenud intresse soetushetke seisuga ning turuväärtus kogunenud intresse ümberhindluse hetke seisuga.

Soetuse ning ümberhindluse vahelisel perioodil laekunud intressid võlakirjade ridadel ei kajastu.

(P) Emitendi pankrotiprotsess on lõppenud ja varad võlausaldajate vahel jaotatud, samas jätkub võlakirjadele garantii välja andnud ettevõtte pankrotimenetlus

(PLT) Kindel lõpptähtaeg puudub, võlakiri lunastatakse pärast vastavate projektide realiseerimist

(PP) Emitendi pankrotiprotsess on käimas

Fondivalitseja juhatuse kinnitus 2013. a. majandusaasta aruandele

Fondivalitseja Danske Capital AS juhatus on koostanud Kohustusliku Pensionifondi Danske Pension 25 2013.a. majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest ning selle lisadest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ja investeringute aruandest.

Kohustusliku Pensionifondi Danske Pension 25 2013.a. majandusaasta aruanne on koostatud lähtudes raamatupidamise seadusest, kogumispensionide seadusest ja investeerimisfondide seadusest, mida täiendavad rahandusministri määrused.

Fondivalitseja juhatus:

Silja Saar
Danske Capital AS
Juhatuses liige

Märten Kress
Danske Capital AS
Juhatuses liige

Martin Hendre
Danske Capital AS
Juhatuses liige

Tallinnas, 01. aprillil 2014. aastal

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 fondivalitsejale ja osanikele

Oleme auditeerinud Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2013, tulude ja kulude aruannet, fondi puhasväärtuse muutumise aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 11 kuni 35.

Juhtkonna kohustus raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeaudiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab ülalmainitud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25 finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tallinn, 02.aprill 2014

Taivo Epner
Vandeaudiitori number 167

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17
Narva mnt. 5
10117 Tallinn